

Załącznik do Zarządzenia Nr 28/2019
Wójta Gminy Sulmierzyce
z dnia 30 maja 2019 r.

RAPORT

O STANIE

GMINY SULMIERZYCE

ZA ROK 2018

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Informacje ogólne	4
A.	Ogólna charakterystyka gminy Sulmierzyce	4
B.	Mieszkańcy gminy Sulmierzyce	5
C.	Działalność organów gminy Sulmierzyce	5
III.	Informacja finansowa	6
A.	Stan finansów gminy, wykonanie budżetu gminy	6
B.	Wieloletnia prognoza finansowa	17
IV.	Informacja o stanie mienia gminy Sulmierzyce	21
V.	Strategia rozwoju, plany rozwoju lokalnego	31
VI.	Ład przestrzenny	33
VII.	Infrastruktura drogowa	35
VIII.	Zasoby materialne gminy	35
IX.	Wykaz zrealizowanych inwestycji	36
X.	Zestawienie ilości pozyskanych środków ze źródeł zewnętrznych	43
XI.	Ochrona środowiska i rolnictwo	43
XII.	Gospodarowanie odpadami	47
XIII.	Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków	50
XIV.	Podatki i opłaty lokalne	52
XV.	Oświata i edukacja	55
XVI.	Działania kulturalne i promocyjne	57
XVII.	Sport	61
XVIII.	Zdrowie	63
XIX.	Pomoc społeczna	66
XX.	Przedsiębiorcy	69
XXI.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	69
XXII.	Współpraca z innymi organizacjami samorządowymi	72
XXIII.	Realizacja uchwał Rady Gminy	73
XXIV.	Podsumowanie	86

I. Wstęp

Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506) organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek przedstawienia corocznie organowi uchwałodawczemu w terminie do 31 maja Raportu o stanie gminy za rok poprzedni.

W związku z powyższym Wójt Gminy Sulmierzyce przedstawia Radzie Gminy Sulmierzyce Raport o stanie gminy Sulmierzyce za rok 2018.

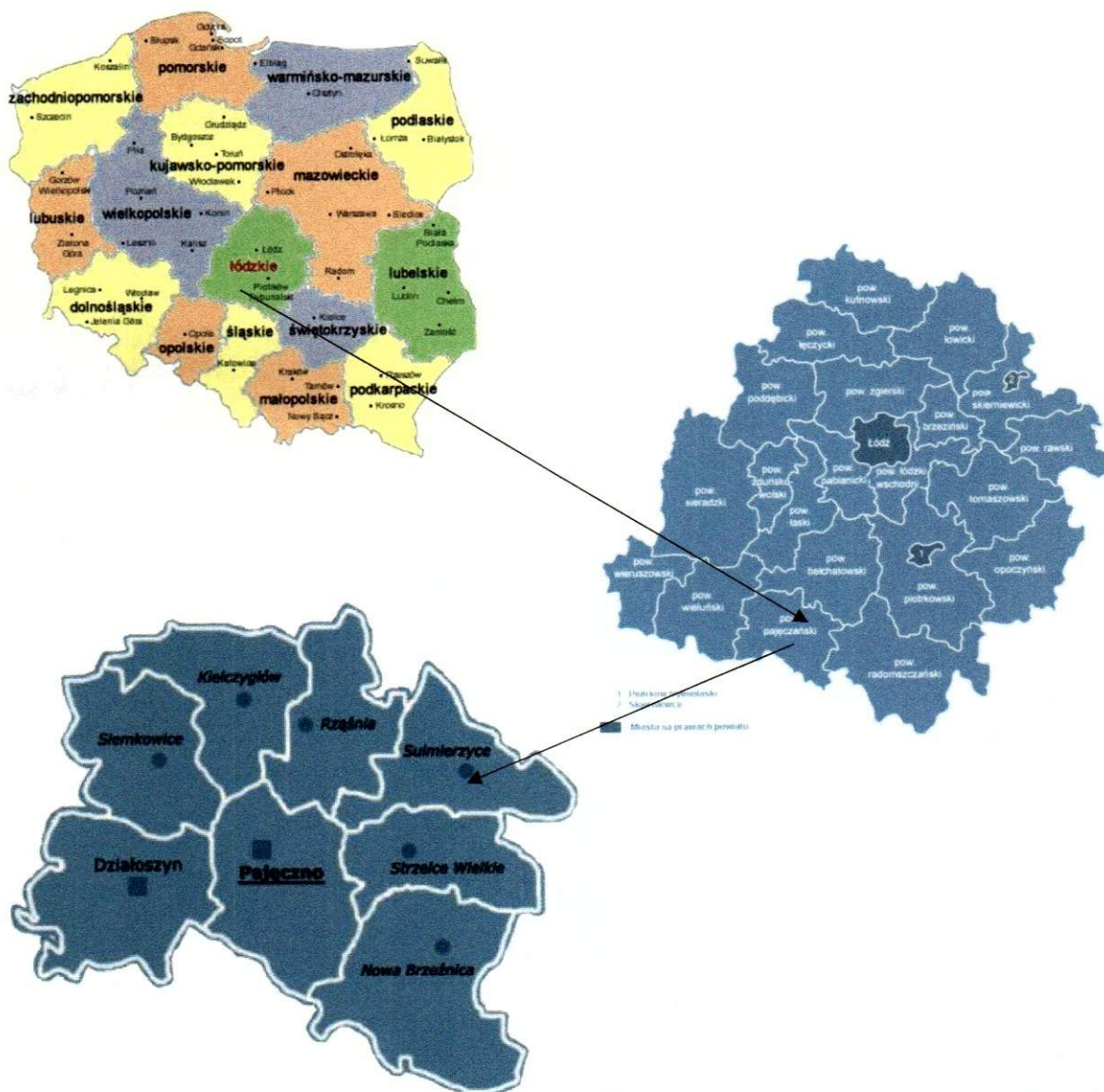
Raport o stanie gminy, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym, ma stanowić przede wszystkim podsumowanie działalności Wójta w roku 2018, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz realizację uchwał podjętych przez Radę Gminy Sulmierzyce, co pozwala na uzyskanie wglądu w sytuację finansową i społeczną gminy Sulmierzyce.

Przedstawiany Raport powstał w oparciu o informacje przygotowane przez kierowników i pracowników Urzędu Gminy w Sulmierzycach oraz jednostek organizacyjnych. Rada Gminy Sulmierzyce rozpatruje Raport podczas sesji absolutoryjnej, tj. do 30 czerwca. Raport rozpatrywany jest przed podjęciem uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Nad przedstawionym Raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę, podczas której radni mogą zabierać głos bez ograniczeń czasowych. Z kolei mieszkańcy gminy mogą zabrać głos w debacie po złożeniu do Przewodniczącego Rady Gminy pisemnego zgłoszenia, popartego podpisami co najmniej 20 osób. Maksymalna liczba mieszkańców mogących wziąć udział w debacie wynosi 15, chyba że Rada Gminy postanowi o jej zwiększeniu. Po zakończeniu debaty nad Raportem o stanie gminy Rada Gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem Wójtowi absolutorium.

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy Sulmierzyce

Gmina Sulmierzyce położona jest w południowej części województwa łódzkiego na pograniczu Kotliny Szczercowskiej i Wysoczyzny Bełchatowskiej. Administracyjnie gmina Sulmierzyce wchodzi w skład powiatu pajęczańskiego. Graniczy z trzema gminami należącymi do powiatu pajęczańskiego: od zachodu z gminami Rzęśnia i Pajęczno, od południa z gminą Strzelce Wielkie, od wschodu z leżącą w powiecie radomszczańskim gminą Lgota Wielka, a od północy z dwoma gminami powiatu bełchatowskiego (Kleszczów i Szczerców). Gmina Sulmierzyce obejmuje obszar 8274 ha (83 km²). W 2018 r. gmina liczyła 4 405 mieszkańców (stan na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Sulmierzyce na lata 2017-2023

Sieć osadniczą gminy Sulmierzyce tworzy 14 sołectw, a ogółem na terenie gminy znajduje się 28 miejscowości. Największą miejscowością są Sulmierzyce, stanowiące siedzibę gminy. Miejscowość gminna z siedzibą władz samorządowych skupia większość urzędów i instytucji, w tym: Urząd Gminy, placówkę poczty, Gminną Bibliotekę Publiczną, Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia oraz jednostki oświatowe (Szkołę Podstawową, Publiczne Przedszkole). Sulmierzyce to także główny w gminie ośrodek handlowo-usługowy, który dzięki położeniu w jej centralnej części zapewnia dostępność najważniejszych usług dla wszystkich mieszkańców gminy.

B. Mieszkańcy gminy Sulmierzyce

Od początku do końca 2018 roku liczba mieszkańców gminy Sulmierzyce zmniejszyła się o 11 osób i na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 4405 osób. W 2018 roku urodziło się 43 dzieci, a zmarło 47 osób.

Większość mieszkańców gminy stanowią kobiety, na koniec 2018 roku ich liczba wynosiła 2248 (co stanowiło 51,03% mieszkańców). Z kolei liczba mężczyzn wynosiła 2157 (49,97% populacji).

Bardziej szczegółowy podział przedstawia się następująco:

- liczba mieszkanki w wieku 18 lat i mniej wynosiła 395, a liczba mieszkańców – 392;
- liczba mieszkanki w wieku 19-60 lat wynosiła 1227, a liczba mieszkańców – 1430;
- liczba mieszkanki w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lat) wynosiła 626, a liczba mieszkańców (powyżej 65 lat) – 335.

C. Działalność organów gminy Sulmierzyce

Organem uchwalodawczym gminy Sulmierzyce jest Rada Gminy Sulmierzyce, w skład której wchodzi 15 radnych. Rada Gminy działa na mocy Statutu Gminy Sulmierzyce. Do końca VII kadencji Rady Gminy był to Statut podjęty uchwałą nr XII/53/2003 z dnia 5 grudnia 2003 r. Natomiast od początku VIII kadencji Rady Gminy obowiązuje nowy Statut Gminy Sulmierzyce, który przyjęto uchwałą nr LIV/348/2018 z dnia 7 września 2018 r. W roku 2018 Rada Gminy obradowała 16 razy podejmując 123 uchwały, w tym:

- w czasie VII kadencji odbyło się 13 posiedzeń, podjętych zostało 101 uchwał;
- w czasie VIII kadencji odbyły się 3 posiedzenia, podjętych zostało 22 uchwały.

Organem wykonawczym jest Wójt Gminy Sulmierzyce, wykonujący swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy w Sulmierzycach. Pracę Urzędu w 2018 roku regulował Regulamin Pracy Urzędu Gminy w Sulmierzycach wprowadzony Zarządzeniem Nr 120.35.2012 z dnia 19 listopada 2012 r. z późniejszymi zmianami oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 20/2011 z dnia 30 marca 2011 r. z późniejszymi zmianami. W roku 2018 Wójt Gminy Sulmierzyce wydał 110 zarządzeń.

Do Urzędu Gminy w Sulmierzycach wpływały także wnioski o dostęp do informacji publicznej. W 2018 roku ich liczba wyniosła 54. Ponadto wpłynęło 5 petycji.

Gmina Sulmierzyce posiada 5 jednostek organizacyjnych:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulmierzycach;
- Szkoła Podstawowa w Sulmierzycach;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bogumiłowicach;
- Szkoła Podstawowa w Dworszowicach Pakoszowych;
- Publiczne Przedszkole w Sulmierzycach;

Jednostkami pomocniczymi gminy Sulmierzyce są sołectwa.

Ponadto na terenie gminy Sulmierzyce funkcjonuje instytucja kultury - Gminna Biblioteka Publiczna w Sulmierzycach oraz Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia w Sulmierzycach.

III. Informacja finansowa

A. Stan finansów gminy, wykonanie budżetu gminy

Budżet Gminy na 2018 rok został uchwalony na Sesji Rady Gminy w dniu 4 stycznia 2018 r., uchwałą Nr XLIV/273/2018 na ogólną kwotę:

- plan dochodów – 38 155 825,86 zł,

- plan wydatków – 47 912 149,20 zł

W trakcie realizacji budżetu na podstawie uchwał Rady Gminy i Zarządzeń Wójta Gminy dokonano szeregu zmian budżetu.

W wyniku tych zmian plan budżetu na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił:

- po stronie dochodów 40 370 653,10 zł,

- po stronie wydatków 39 776 419,51 zł.

DOCHODY

Dochody gminy stanowią	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 r.	%
Dochody bieżące	34 602 716,97	34 437 619,56	99,53
Dochody majątkowe	5 767 936,13	5 338 799,95	92,56
OGÓLEM	40 370 653,10	39 776 419,51	98,53

Struktura **dochodów bieżących** w 2018 roku i wykonanie przedstawia się następująco:

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 r.	%
1.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami (§2010 i §2060)	4 728 213,24	4 629 710,39	97,92
2.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy (§2030 i §2040)	621 111,00	619 955,87	99,81
3.	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205 (§200)	255 336,60	255 336,60	100,00
4.	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 205)	84 000,00	79 800,00	95,00
5.	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (§236)	10 202,95	6 550,41	64,20
6.	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw (§ 2690)	5 003,00	5 003,00	100,00
7.	Subwencja dla j.s.t	3 913 316,00	3 913 316,00	100,00
8.	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w szkołach i przedszkolach	116 567,00	118 194,78	101,40
9.	Udziały we wpływach podatku dochodowego od osób prawnych	2 000,00	-1 368,21	-68,41
10.	Udziały we wpływach podatku dochodowego od osób fizycznych	3 203 941,00	3 407 546,00	106,35
11.	Podatek rolny	216 733,00	203 549,02	93,92
12.	Podatek od nieruchomości	17 632 656,88	17 372 033,44	98,52
13.	Podatek leśny	27 855,00	26 166,17	93,94
14.	Podatek od środków transportowych	87 568,00	87 560,00	99,99
15.	Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	300,00	0	0
16.	Podatek od czynności cywilnoprawnych	110 100,00	124 091,74	112,71
17.	Podatek od spadków i darowizn	12 925,00	13 680,00	105,84
18.	Oplata skarbowa	20 000,00	19 636,00	98,18

19.	Opłata eksploatacyjna	1 926 128,00	1 925 388,39	99,96
20.	Opłata targowa	50 000,00	46 305,00	92,61
21.	Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	95 000,00	91 048,91	95,84
22.	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	83 654,00	84 986,37	101,59
23.	Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	21,30	21,30	100,00
24.	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat oraz pozostałe	15 118,00	15 072,51	99,70
25.	Wpływy z usług	655 843,00	675 096,38	102,94
26.	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	39 957,00	41 782,24	104,57
27.	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskane z innych źródeł	53 940,00	51 283,00	100,00
28.	Wpływy z różnych opłat	168 118,00	162 897,67	96,89
29.	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez j.s.t na podstawie odrębnych ustaw	323 299,00	324 659,70	102,94
30.	Wpływy z różnych dochodów	88 110,00	82 675,85	93,83
31.	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	46 012,00	43 008,95	93,47
32.	Wpływy z otrzymanych darowizn w postaci pieniężnej	5 088,00	5 088,00	100,00
33.	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	3 500,00	2 366,40	67,61
34.	Wpływy z opłaty produktowej	1 100,00	2 060,21	187,29
35.	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	0,00	3 117,47	0,00
OGÓLEM		34 602 716,97	34 437 619,56	99,53

Biorąc pod uwagę wykonanie dochodów bieżących gminy należy podkreślić, że głównym składnikiem dochodów własnych gminy jest podatek od nieruchomości, następnie podatek dochodowy od osób fizycznych oraz wpływy z opłaty eksploatacyjnej.

Struktura **dochodów majątkowych** w 2018 roku i wykonanie przedstawia się następująco:

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 r.
1.	Dotacje i środki otrzymane na inwestycje	5 743 136,13	5 314 013,95
2.	Dochody ze sprzedaży majątku	24 800,00	24 786,00
Ogółem		5 767 936,13	5 338 799,95

Udział procentowy zrealizowanych w 2018 r. poszczególnych grup dochodów w łącznych dochodach wykonanych kształtuje się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	%
1.	Dochody własne gminy	62,60
2.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	4,96
3.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu	6,68
4.	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	0,01
5.	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, pozyskane z innych źródeł	0,13
6.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	1,56
7.	Dotacje celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	0,50
8.	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	13,51
9.	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	0,02
10.	Środki na dofinansowanie zadań inwestycyjnych gmin , powiatów pozyskane z innych źródeł	0,19
11.	Subwencja ogólna	9,84
	w tym: część oświatowa	9,16
	Razem:	100,00

Jak wynika z w/w tabeli, najbardziej znaczącym składnikiem dochodów gminy są dochody własne gminy wynoszące 62,60% dochodów ogółem. Drugim co do wielkości składnikiem dochodów są dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, lub płatności w ramach budżetów środków europejskich stanowiące 13,51% dochodów ogółem.

WYDATKI

Uchwałą Nr XLIV/273/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 4 stycznia 2018 r. zostały zaplanowane wydatki na ogólną kwotę 47 912 149,20 zł.

W trakcie realizacji budżetu na podstawie Uchwał Rady Gminy i Zarządzeń Wójta Gminy dokonano szeregu zmian budżetu. W wyniku tych zmian plan budżetu na dzień 31.12.2018 r. po stronie wydatków wyniósł 57 272 960,15 zł.

Zaplanowane po zmianach wydatki budżetowe przedstawiały się następująco:

Ogółem	57 272 960,15 zł
1. Wydatki majątkowe	26 649 370,03 zł
2. Wydatki bieżące	30 623 590,12 zł

W okresie sprawozdawczym wydatki budżetowe na plan 57 272 960,15 zł zostały wykonane w wysokości 53 316 125,40 tj. 93,09 %. Na realizację wydatków ogółem złożyły się:

1. Wydatki majątkowe	24 007 557,10 zł
2. Wydatki bieżące	29 308 568,30 zł

Wykonanie wydatków budżetu gminy w poszczególnych grupach przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 r.	% wykonania
1.	Wydatki majątkowe	26 649 370,03	24 007 557,10	90,09
2.	Wydatki bieżące	30 623 590,12	29 308 568,30	95,71
	W tym:	975 000,00	968 782,20	99,36
	- dotacje na zadania bieżące			
	- wpłaty gmin do budżetu państwa	1 619 040,00	1 619 040,00	100,00
	- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	12 279 438,32	12 022 394,54	97,91
	- pozostałe wydatki	15 750 111,80	14 698 351,56	93,32
	Razem (1+2)	57 272 960,15	53 316 125,40	93,09

Struktura wydatków budżetu gminy wg poszczególnych grup wydatków za 2018 r. kształtuje się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Struktura planu (%)	Struktura wykonania (%)
1.	Wydatki majątkowe	46,53	45,03
2.	Wydatki bieżące	53,47	54,97
	W tym:	1,70	1,81
	- dotacje na zadania bieżące		
	- wpłaty gmin do budżetu państwa	2,83	3,04
	- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	21,44	22,55
	- pozostałe wydatki	27,50	27,57
	Razem (1+2)	100,00	100,00

Poniższa tabela przedstawia plan i wykonanie wydatków budżetowych za 2018 rok wg działów klasyfikacji budżetowej:

Dz.	Treść	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 r.	(%) wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 045 367,06	923 027,23	88,30
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 328 406,00	1 318 905,57	99,28
600	Transport i łączność	9 561 335,38	9 911 738,36	103,66
630	Turystyka	928 700,00	917 509,66	98,80
700	Gospodarka mieszkaniowa	488 179,95	416 788,40	85,38
710	Działalność usługowa	74 000,00	52 225,80	70,58
750	Administracja publiczna	4 409 000,54	4 200 509,05	95,27
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	64 614,00	58 222,27	90,11
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	906 100,00	894 319,77	98,70
757	Obsługa długu publicznego	607 843,00	600 225,07	98,75
758	Różne rozliczenia	1 749 040,00	1 619 040,00	92,57
801	Oświata i wychowanie	19 166 060,48	18 634 511,07	97,23
851	Ochrona zdrowia	403 259,21	356 124,08	88,31
852	Pomoc społeczna	1 533 641,18	1 460 605,98	95,24
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	247 940,00	228 975,87	92,35
855	Rodzina	4 324 570,00	4 234 283,59	97,91
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8 291 182,30	5 366 821,34	64,73
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 366 726,70	1 354 542,54	99,11
926	Kultura fizyczna	776 974,35	767 749,75	98,81
	Ogółem:	57 272 960,15	53 316 125,40	93,09

Struktura planu i wykonania wydatków wg działów klasyfikacji budżetowej:

Dz.	Treść	Struktura planu (%)	Struktura wykonania (%)
010	Rolnictwo i łowiectwo	1,83	1,73
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	2,32	2,47
600	Transport i łączność	16,70	18,59
630	Turystyka	1,62	1,72
700	Gospodarka mieszkaniowa	0,85	0,78
710	Działalność usługowa	0,13	0,10
750	Administracja publiczna	7,70	7,88
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,11	0,11
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,58	1,68
757	Obsługa długu publicznego	1,06	1,12
758	Różne rozliczenia	3,05	3,04
801	Oświata i wychowanie	33,46	34,95
851	Ochrona zdrowia	0,70	0,67
852	Pomoc społeczna	2,68	2,74
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,43	0,43
855	Rodzina	7,55	7,94
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	14,48	10,07
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,39	2,54
926	Kultura fizyczna	1,36	1,44
	Ogółem:	100,00	100,00

Dotacje udzielone z budżetu Gminy Sulmierzyce w 2018 roku

Dotacje dla:	Razem:
<p>1) Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych- Gminnej Biblioteki Publicznej w kwocie 520 000,00 zł,</p> <p>2) Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - Ludowemu Klubowi Sportowemu „Unia” w kwocie 117 000,00 zł,</p> <p>3) Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - Ludowemu Klubowi Sportowemu „Słowian” w kwocie 65 700,00 zł,</p> <p>4) Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - „Akademia Sportu” w Sulmierzycach w kwocie 20 000,00 zł,</p> <p>5) Dotacja podmiotowa z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego - Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia w Sulmierzycach na realizację projektów i programów zdrowotnych w kwocie 191 786,20 zł,</p> <p>6) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - Polski Związek Emerytów i Rencistów w kwocie 6 000,00 zł,</p> <p>7) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - Stowarzyszenie Rozwojowa Wieś Chorzenice w kwocie 6 000,00 zł,</p> <p>8) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - Stowarzyszenie Nasze Piekary w kwocie 6 000,00 zł,</p> <p>9) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego- Stowarzyszenie Niezniszczalni Bogumiłowice w kwocie 6 000,00 zł,</p> <p>10) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - Stowarzyszenie Dobra Wola w kwocie 6 000,00 zł,</p> <p>11) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji w kwocie 6 000,00 zł,</p>	<p>3 828 280,79 zł</p>

<p>12) Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych dofinansowanie do zakupu sadzonek miododajnych dla mieszkańców gminy – 14 996,00 zł,</p> <p>13) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego (pomoc finansowa) – Starostwo Powiatowe w Pajęcznie w kwocie 1 006 196,69 zł,</p> <p>14) Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego (pomoc finansowa) Gmina Lgota Wielka – 175 000,00 zł,</p> <p>15) Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych Ochotnicza Straż Pożarna Chorzenice – 1 750 zł.; Ochotnicza Straż Pożarna Bogumiłowice – 1 550,00 zł,</p> <p>16) Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych- dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła w 91 budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Sulmierzyce.- 1 678 301,90 zł</p>	
---	--

Wynik finansowy

W planie budżetu gminy na 2018 r. zakładano ujemny wynik finansowy (deficyt) w kwocie – 16 902 307,05 zł. Rok budżetowy 2018 zamknął się deficytem w wysokości 13 539 705,89 zł.

Wolne środki budżetu na dzień 31 grudnia 2018 r. kształtują się na poziomie 813 571,46 zł, co przedstawia tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 r.
A	Dochody ogółem	40 370 653,10	39 776 419,51
A1.	Dochody bieżące	34 602 716,97	34 437 619,56
A2.	Dochody majątkowe	5 767 936,13	5 338 799,95
B	Wydatki ogółem	57 272 960,15	53 316 125,40
B1.	Wydatki bieżące	30 623 590,12	29 308 568,30
B2.	Wydatki majątkowe	26 649 370,03	24 007 557,10
C	Nadwyżka (deficyt) A-B	- 16 902 307,05	-13 539 705,89
D	Finansowanie (D1- D2)	16 902 307,05	14 353 277,10
D1	Przychody ogółem	20 297 705,51	17 604 705,26
	<i>Z tego: - pożyczki ,kredyty, emisja papierów wartościowych</i>	18 760 921,00	16 070 921,00
	<i>- wolne środki budżetowe z lat ubiegłych</i>	1 533 784,51	1 533 784,51
D2	Rozchody ogółem	3 392 398,46	3 251 428,16
	<i>W tym: spłata rat kredytów i pożyczek</i>	3 392 398,46	3 251 428,16

Zobowiązania

Stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi – 34 071 038,67 zł

Poniższa tabela przedstawia informację o pozostałych do spłaty pożyczkach i kredytach oraz emisji obligacji wynikająca z zawartych wcześniej umów.

Lp.	kredyt/pożyczka	NAZWA ZADANIA	kwota pozostałego do spłaty kredytu/ pożyczki
1	Kredyt długoterminowy	Kredyt długoterminowy na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz wcześniej zaciągniętych zobowiązań	882 245,03
2	Kredyt długoterminowy	Kredyt długoterminowy na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz wcześniej zaciągniętych zobowiązań	1 983 301,00
3	Pożyczka z WFOŚ i GW	Pożyczka na pokrycie planowanego deficytu - Termomodernizacja i przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Chorzenice	6 848,60
4	Pożyczka z WFOŚ i GW	Pożyczka na pokrycie planowanego deficytu - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Sulmierzyce	301 843,50 (kwota do umorzenia – umowa z dnia 22.03.2018 r.)
5	Kredyt długoterminowy	Kredyt długoterminowy na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz wcześniej zaciągniętych zobowiązań	2 554 792,00
6	Pożyczka z WFOŚ i GW	Pożyczka na pokrycie planowanego deficytu - Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy poprzez zakup koparko-ładowarki wraz z osprzętem.	224 580,00
7	Pożyczka z WFOŚ i GW	Pożyczka na pokrycie planowanego deficytu - Termomodernizacja budynku ZSG w Sulmierzycach	66 948,00 (kwota do umorzenia – umowa z dnia 22.12.2017 r.)
8	Pożyczka z WFOŚ i GW	Pożyczka na pokrycie planowanego deficytu - Ograniczenie niskiej emisji poprzez montaż instalacji solarnej na terenie Gminy Sulmierzyce.	8 848 000,00
9	Kredyt długoterminowy	Kredyt długoterminowy na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz wcześniej zaciągniętych zobowiązań	3 233 334,00
10	Pożyczka z WFOŚ i GW	Pożyczka na pokrycie planowanego deficytu- Ekologiczne ciepło w gminie Sulmierzyce	1 469 146,54
11	Emisja obligacji	Emisja obligacji na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz wcześniej zaciągniętych zobowiązań	14 500 000,00

Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego:

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Łączne nakłady finansowe / Lata realizacji	Nakłady poniesione do 31.12.2018r.	Stopień zaawansowania (%)
	Wydatki bieżące			
	Radosne Przedszkolaki Gminy Sulmierzyce	402 981,60 2018-2019	112 132,71	27,83
	Wydatki majątkowe			
1.	Budowa pasywnego budynku przedszkola w m. Sulmierzyce na dz.ew.1226/1, obręb 0017 Sulmierzyce	10 775 394,40 2015 - 2019	10 551 274,04	97,92
2.	Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce	3 516 164,00 2017-2018	3 480 219,11	98,98
3.	Walory Krainy Wielkiego Łuku Warty podstawą rozwoju turystyki kulturowej i aktywnej w gminie Sulmierzyce	10 431 015,90 2017-2020	917 509,66	8,80

B. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF), której obowiązek sporządzania począwszy od roku 2011 wprowadzony został przepisami *Ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. (Ustawa)*, jest instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

Zgodnie z *Ustawą* podstawowymi elementami prognozy finansowej są:

- dochody i wydatki w podziale na bieżące i majątkowe oraz wynik budżetu,
- informacja o przeznaczeniu nadwyżki bądź sposobie sfinansowania deficytu budżetowego,
- przychody i rozchody budżetu uwzględniające dług zaciągnięty oraz dług planowany do zaciągnięcia,
- kwota długu, w tym relacja zadłużenia opisana w art. 243 *Ustawy* oraz sposób sfinansowania spłaty zadłużenia,

Wieloletnia Prognoza Gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030 została uchwalona na Sesji Rady Gminy w dniu 4 stycznia 2018 roku, uchwałą Nr XLIV/272/2018. Wszystkie wskaźniki o których mowa powyżej przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Dochody majątkowe	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	Wynik budżetu	Przychody budżetu
Lp.	1	1.1	1.2	2	2.1	2.2	3	4
Wykonanie 2018	39 776 419,51	34 437 619,56	5 338 799,95	53 316 125,40	29 308 568,30	24 007 557,10	-13 539 705,89	17 604 705,51
2019	44 293 894,88	39 156 042,27	5 137 852,61	53 757 412,34	30 548 333,43	23 209 078,91	-9 463 517,46	13 144 517,46
2020	46 795 325,68	43 960 158,60	2 835 167,08	42 638 870,70	29 002 946,84	13 635 923,86	4 156 454,98	0,00
2021	43 937 214,00	43 937 214,00	0,00	39 934 461,98	29 057 545,98	10 876 916,00	4 002 752,02	0,00
2022	42 576 209,00	42 576 209,00	0,00	38 847 700,33	28 987 862,36	9 859 837,97	3 728 508,67	0,00
2023	42 885 035,00	42 885 035,00	0,00	38 950 534,00	29 211 004,00	9 739 530,00	3 934 501,00	0,00
2024	43 555 196,00	43 555 196,00	0,00	39 635 874,00	29 965 530,00	9 670 344,00	3 919 322,00	0,00
2025	44 236 079,00	44 236 079,00	0,00	40 308 979,00	30 214 103,00	10 094 876,00	3 927 100,00	0,00
2026	44 412 973,00	44 412 973,00	0,00	40 649 873,00	30 651 851,00	9 998 022,00	3 763 100,00	0,00
2027	45 050 730,00	45 050 730,00	0,00	41 187 630,00	31 343 395,00	9 844 235,00	3 863 100,00	0,00
2028	46 385 358,00	46 385 358,00	0,00	42 522 258,00	32 152 144,00	10 370 114,00	3 863 100,00	0,00
2029	47 760 026,00	47 760 026,00	0,00	43 896 926,00	32 981 518,00	10 915 408,00	3 863 100,00	0,00
2030	48 612 834,00	48 612 834,00	0,00	44 912 834,00	34 125 999,00	10 786 835,00	3 700 000,00	0,00

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych	Kwota długu	Wydatki na obsługę długu	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty splaty zobowiązań, o której mowa w art.243 ust.1 ustawy, od dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Dopuszczalny wskaźnik platy zobowiązań, o której mowa w art.243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń obliczanych w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognoz przypadających na dany rok	Informacja o spełnieniu wskaźnika splaty zobowiązań określonych w art.. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez j.s.t. oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń , obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej	Splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych
Lp	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie 2018	3 251 428,16	3 251 428,16	34 071 038,67	600 225,07	9,58%	18,62%	TAK	0	0
2019	3 681 000,00	3 681 000,00	42 721 038,67	1 045 500,00	10,67%	17,19%	TAK	0	0
2020	4 156 454,98	4 156 454,98	38 564 583,69	1 136 400,00	11,31%	17,12%	TAK	4 156 454,98	4 156 454,98
2021	4 002 752,02	4 002 752,02	34 561 831,67	1 127 500,00	11,68%	22,38%	TAK	4 002 752,02	4 002 752,02
2022	3 728 508,67	3 728 508,67	30 833 323,00	1 064 000,00	11,26%	28,44%	TAK	3 728 508,67	3 728 508,67
2023	3 934 501,00	3 934 501,00	26 898 822,00	1 068 400,00	11,67%	32,58%	TAK	3 934 501,00	3 934 501,00
2024	3 919 322,00	3 919 322,00	22 979 500,00	983 300,00	11,26%	32,56%	TAK	3 919 322,00	3 919 322,00
2025	3 927 100,00	3 927 100,00	19 052 400,00	889 000,00	10,89%	31,67%	TAK	3 927 100,00	3 927 100,00
2026	3 763 100,00	3 763 100,00	15 289 300,00	754 500,00	10,17%	31,60%	TAK	3 763 100,00	3 763 100,00
2027	3 863 100,00	3 863 100,00	11 426 200,00	611 500,00	9,93%	31,29%	TAK	3 863 100,00	3 863 100,00
2028	3 863 100,00	3 863 100,00	7 563 100,00	568 500,00	9,55%	31,04%	TAK	3 863 100,00	3 863 100,00
2029	3 863 100,00	3 863 100,00	3 700 000,00	322 800,00	8,76%	30,70%	TAK	3 863 100,00	3 863 100,00
2030	3 700 000,00	3 700 000,00	0	174 300,00	7,97%	30,68%	TAK	3 700 000,00	3 700 000,00

Po dokonanych zmianach Wieloletnia Prognoza Finansowa w części realizacji przedsięwzięć przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Łączne nakłady finansowe / Lata realizacji	Nakłady poniesione do 31.12.2018 r.	Stopień zaawansowania (%)
Wydatki bieżące				
1.	Program zdrowotny „Gminny program profilaktyki próchnicy dla dzieci”	400 000,00 2015 - 2019	319 666,00	79,92
2.	Zmiany w studium i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	308 100,00 2017-2020	114 222,00	37,07
Wydatki majątkowe				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w miejscowości Bogumiłowice, Piekary i Wola Wydrzyna	3 893 038,00 2015 - 2021	93 038,18	2,39
2.	Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Sulmierzyce	3 710 000,00 2016-2021	26 000,00	0,45
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sulmierzyce	582 793 2013 - 2021	208 490,86	35,77
4.	Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków o przepustowości 300m ³ /dobę w Sulmierzycach wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz budową sieci wodociągowej w Sulmierzycach	2 629 409,00 2013-2021	0,00	0,00
5.	Przebudowa wraz z rozbudową drogi na odcinku Bieliki – Patyków oraz na odcinku Markowizna - Łęczyska	100 000,00 2017 - 2018	5 000,00	5,00
6.	Średnie samochody pożarnicze dla OSP Chorzenice i OSP Bogumiłowice	1 268 650,00 2017- 2018	1 268 612,50	99,99
7.	Przebudowa drogi gminnej nr 109218E w zakresie budowy chodnika w m. Dworszowice Pakoszowe	688 150,00 2017-2018	681 500,79	99,03
8.	Budowa zatoki autobusowej przy granicy z Gminą Kleszczów	280 000,00 2017-2018	278 119,34	99,33
9.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Ostrołęka i Dworszowice Pakoszowe gm. Sulmierzyce	2 133 969,00 2015-2021	0,00	0,00
10.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - budynek Urzędu Gminy w Sulmierzycach	569 290,00 2015-2019	0,00	0,00

11.	Termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej w Sulmierzycach	373 780,00 2015-2019	0,00	0,00
12.	Budowa świetlicy wiejskiej w m. Dworszowice Pakoszowe	562 290,00 2015-2020	29 889,00	5,31
13.	Budowa świetlicy wiejskiej w m. Kodrań	520 000,00 2018-2019	19 926,00	3,83
14.	Ekologiczne ciepło w gminie Sulmierzyce	7 622 680,00 2017-2019	1 678 301,90	22,02
15.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych	616 801,00 2017-2019	27 060,00	4,39
16.	System głosowania i debat "HD System Plus	93 825,00 2018-2019	33 825,00	36,05
17.	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku OSP Kuźnica na świetlicę wiejską w Kuźnicy	350 000,00 2018-2019	49 699,05	14,20
18.	Zagospodarowanie zabytkowego założenia parkowego w Chorzenicach poprzez przywrócenie i zwiększenie potencjału przyrodniczego oraz nadanie ekologicznych funkcji dydaktycznych.	1 004 936,00 2018-2020	62 730,00	6,24
19.	Przebudowa drogi wewnętrznej o szacunkowej długości 730 m w miejscowości Dąbrowa	1 080 000,00 2018-2020	0,00	22,65
20.	Odprowadzenie wód opadowych z placu Gabriela Turckiego	621 400,00 2018-2019	866,22	0,14
21.	Budowa sieci i stacji uzdatniania wody	149 500,00 2018-2019	0,00	0,00
22.	Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku po bibliotece gminnej z przeznaczeniem na Klub Seniora w m. Sulmierzyce	80 000,00 2018-2020	0,00	0,00

Niski stopień zaangażowania środków na w/w przedsięwzięcia wynika z faktu, że zadania rozpoczęto realizować w roku 2018, ale zakończenie realizacji oraz płatności z nimi związane zaplanowane są na lata kolejne. Brak zaangażowania środków na przedsięwzięcia oznacza, że realizację tych zadań przesunięto na kolejne lata.

IV. Informacja o stanie mienia gminy Sulmierzyce

1. Wartość środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 r.

Wartość środków trwałych na dzień 31.12.2018 r. stanowi kwotę: **103.540.110,33 zł**, w tym:

Rodzaj grupy środków trwałych	Stan na 31.12.2017 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018 r.
grupa 0 – grunty	16.544.911,78 zł	720.645,97 zł	279.492,22 zł	16.986.065,53 zł
grupa I – budynki i lokale	8.798.735,91 zł	14.496.492,90 zł	10.299.412,34 zł	12.995.816,47 zł
grupa II – obiekty inżynierii lądowej	47.332.903,13 zł	5.008.282,75 zł	32.275,79 zł	52.308.910,09 zł
grupa III – kotły i maszyny energetyczne	73.828,00 zł	27.302,46 zł	-	101.130,46 zł
grupa IV - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	1.221.343,65 zł	-	57.760,23 zł	1.163.583,42 zł
grupa V – specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	567.857,48 zł	-	-	567.857,48 zł
grupa VI – urządzenia techniczne	16.530.432,94 zł	5.856,00 zł	-	16.536.288,94 zł
grupa VII – środki transportu	2.127.745,64 zł	770.462,50 zł	230.580,00 zł	2.667.628,14 zł
grupa VIII – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	78.324,60 zł	224.061,02 zł	89.555,82 zł	212.829,80 zł
Razem:	93.276.083,13 zł	21.253.103,60 zł	10.989.076,40 zł	103.540.110,33 zł

2. Szczegółowy opis do tabeli z pkt 1 dotyczący zwiększeń i zmniejszeń w środkach trwałych:

1) zwiększenia ogółem: **21.253.103,60 zł**, w tym:

grupa 0 – grunty	720.645,97 zł
Działki położone w obrębie geodezyjnym: Sulmierzyce, Woła Wydrzyna, Piekary, Bogumiłowice, Łęczyska – Markowizna, otrzymane nieodpłatnie na podstawie Decyzji Starosty Pajęczańskiego wycenione przez komisję do spraw wyceny nieruchomości powołaną zarządzeniem Wójta Gminy	464.391,77 zł
Zakup działek położonych w obrębie geodezyjnym Ostrołęka (prawo użytkowania wieczystego)	188.555,20 zł
Działka położona w obrębie geodezyjnym Eligiów - otrzymana nieodpłatnie na podstawie Decyzji Wojewody Łódzkiego wyceniona przez komisję do spraw wyceny nieruchomości powołaną zarządzeniem Wójta Gminy	21.488,00 zł
Działki w Dworszowicach Pakoszowych otrzymane w spadku na podstawie Postanowienia Sądu - nabyte z dobrodziejstwem inwentarza	17.731,00 zł
Działki przyjęte na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	28.480,00 zł
grupa I – budynki i lokale	14.496.492,90 zł
Termomodernizacja i przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Ostrołęka	615.225,76 zł
Budowa Pasywnego budynku Przedszkola w miejscowości Sulmierzyce	10.284.303,99 zł
Budynek Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	62.590,04 zł
Budynek mieszkalny jednorodzinny znajdujący się w Dworszowicach Pakoszowych - otrzymany w spadku na podstawie Postanowienia Sądu - nabyty z dobrodziejstwem inwentarza	17.500,00 zł
Budynek stodoły znajdujący się w Dworszowicach Pakoszowych - otrzymany w spadku na podstawie Postanowienia Sądu - nabyty z dobrodziejstwem inwentarza	6.750,00 zł
Budynek gołębnika znajdujący się w Dworszowicach Pakoszowych - otrzymany w spadku na podstawie Postanowienia Sądu - nabyty z dobrodziejstwem inwentarza	2.844,00 zł
Targowisko przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów zlokalizowane w Sulmierzycach	3.507.279,11 zł
grupa II – obiekty inżynierii lądowej	5.008.282,75 zł
Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku miejscowości Piekary	2.132.404,36 zł
Przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice	578.372,30 zł
Przebudowa drogi gminnej w miejsc. Dworszowice Pakoszowe	681.500,79 zł
Sieć kanalizacji sanitarnej w Sulmierzycach, ul. Strażacka	15.252,00 zł
Przebudowa ul. Polnej w Sulmierzycach	312.272,93 zł
Nowe elementy na plac zabaw Radosna Szkoła w Bogumiłowicach (bujak na sprężynie Słoń 2, bujak na sprężynie Motor 2, Bujak dwuosobowy kucyk, zestaw zabawowy nr 5) – przyjęte na podstawie protokołu PT od Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bogumiłowicach	25.745,00 zł

Odcinek sieci wodociągowej wraz z przykanalikami w miejscowości Ostrołęka	290.287,41 zł
Stacja podnoszenia ciśnienia wody usytuowana w miejscowości Ostrołęka (budynek pompowni wody)	162.273,70 zł
Droga w miejscowości Chorzenice – utwardzenie nawierzchni jezdni, zjazdów oraz poboczy	64.737,03 zł
Ogrodzenie przy Szkole Podstawowej w Sulmierzycach	22.475,79 zł
Zbiornik wodny, mnisz stalowy wpustowy wraz z przepustem oraz mnisz stalowy zrzutowy w miejsc. Eligiów	141.400,64 zł
Murki oporowe w Przedszkolu w Sulmierzycach, ul. Południowa – przyjęte na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	628,16 zł
Plac i chodnik wokół budynku Przedszkola w Sulmierzycach, ul. Południowa – przyjęte na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	9.029,75 zł
Ogrodzenie wokół Przedszkola w Sulmierzycach, ul. Południowa– przyjęte na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	27.187,90 zł
Plac zabaw OT-0809 Zestaw ANCYMON 9 w Publicznym Przedszkolu w Sulmierzycach, ul. Południowa – przyjęte na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	28.275,65 zł
Linia kablowa oświetlenia ulicznego, słupy wraz z lampami oświetlenia drogowego zlokalizowane na ul. Witolda Pileckiego w Sulmierzycach	145.455,00 zł
Oświetlenie drogowe w miejsc. Kodrań i Anielów wykonany w ramach zadania „Zaprojektuj i wybuduj”	68.880,00 zł
Przebudowa i rozbudowa drogi na odcinku od granicy z Gminą Kleszczów w miejsc. Antoniówka wraz z zatoką do zawracania autobusów	278.119,34 zł
Odcinek linii kablowej oświetlenia drogowego wraz ze słupem i oprawą oświetleniową w miejscowości Filipowizna	11.685,00 zł
Szafa sterownicza dla przepompowni ścieków w miejscowości Chorzenice	12.300,00 zł
grupa III – kotły i maszyny energetyczne	27.302,46 zł
Kocioł stalowy CO – przyjęte na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	8.852,46 zł
Kocioł grzewczy na pellet Lazar zamontowany w świetlicy wiejskiej w miejscowości Bieliki	18.450,00 zł
grupa IV - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	0,00 zł
grupa V – specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	0,00 zł
grupa VI – urządzenia techniczne	5.856,00 zł
System telewizji przemysłowej: rejestrator + monitor LG + kamery – przyjęte na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	5.856,00 zł
grupa VII – środki transportu	770.462,50 zł
Samochód specjalny pożarniczy marki VOLVO FL z przeznaczeniem dla OSP w Bogumiłowicach	770.462,50 zł

grupa VIII – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	224.061,02 zł
Tarcze elektroniczne SIUS wraz z laptopami zamontowane w Szkole Podstawowej w Sulmierzycach	64.990,00 zł
Sprzęt sportowy, lustro, monitoring wizyjny oraz klimatyzacja zakupiony z przeznaczeniem do budynku zaplecza sportowego z/s w Sulmierzycach	121.331,15 zł
Altana wraz ze stołem i 2 szt. ławek przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Piekary	19.497,21 zł
Automat czyszczący BKF Ruby 55E – elektroniczna zmywarka – szorowarka do czyszczenia podłóg wraz z szczotką, rzepami i podami do czyszczenia	12.201,60 zł
Zmywarka uniwersalna Silanos – przyjęta na podstawie protokołu PT od Publicznego Przedszkola w Sulmierzycach	6.041,06 zł
RAZEM:	21.253.103,60 zł

2) zmniejszenia ogółem: **10.989.076,40 zł**, w tym:

grupa 0 – grunty	- 279.492,22 zł
Zdjęcie ze stanu mienia działki w Sulmierzycach, która stała się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa	- 6.033,21 zł
Zdjęcie ze stanu mienia działki w Woli Wydrzynej, która stała się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa	- 600,00 zł
Sprzedaż działek w Chorzenicach	- 9.754,24 zł
Sprzedaż działki w Sulmierzycach	- 6.337,25 zł
Protokół przekazania PT działki Publicznemu Przedszkolu w Sulmierzycach	- 255.514,72 zł
Zdjęcie ze stanu dwukrotnie przyjętej tej samej działki na stan mienia	- 1.252,80 zł
grupa I – budynki i lokale	- 10.299.412,34 zł
Protokół likwidacji: rozbiórka budynku w miejscowości Chorzenice	- 5.111,05 zł
Protokół likwidacji: rozbiórka budynku gospodarczego w miejscowości Wola Wydrzyna	- 9.997,30 zł
Protokół przekazania PT Pasywnego budynku Przedszkola w Sulmierzycach Publicznemu Przedszkolu w Sulmierzycach	- 10.223.848,17 zł
Przebiegowanie wyposażenia budynku Pasywnego Przedszkola w Sulmierzycach na pozostałe środki trwałe	- 60.455,82 zł
grupa II – obiekty inżynierii lądowej	- 32.275,79 zł
Protokół likwidacji: złomowanie pompy głębinowej	- 9.800,00 zł
Protokół przekazania PT ogrodzenia Szkole Podstawowej w Sulmierzycach	- 22.475,79 zł
grupa III – kotły i maszyny energetyczne	0,00 zł

grupa IV - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	- 57.760,23 zł
Protokół likwidacji: przekazanie do utylizacji wyeksploatowanego i zepsutego sprzętu m.in.: drukarki, laptopy, monitory, ups-y, jednostki centralne i psiony.	- 57.760,23 zł
grupa V – specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	0,00 zł
grupa VI – urządzenia techniczne	0,00 zł
grupa VII – środki transportu	- 230.580,00 zł
Udzielenie pomocy rzeczowej Gminie Lututów – przekazanie autobusu	- 230.580,00 zł
grupa VIII – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	- 89.555,82 zł
Protokół przekazania PT automatu czyszczącego BKF Ruby 55E Publicznemu Przedszkolu w Sulmierzycach	- 12.201,60 zł
Przebiegowanie sprzętu sportowego, lustra oraz monitoringu wizyjnego CCTV w budynku Zaplecza Sportowego w Sulmierzycach na pozostałe środki trwałe	- 77.354,22 zł
RAZEM:	- 10.989.076,40 zł

3. Wartości niematerialne i prawne na dzień 31 grudnia 2018 r.

Wartości niematerialne i prawne – stan na dzień 31.12.2018 r.: **259.475,08 zł**

Nazwa	Stan na 31.12.2017 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018 r.
Oprogramowanie	271.590,58	-	12.115,50	259.475,08
Razem:	271.590,58	-	12.115,50	259.475,08

4. Stan gruntów na dzień 31 grudnia 2018 r.

Stan gruntów ogółem na dzień 31.12.2018 r. wynosi: **190,6305 ha** – na ten stan składają się grunty stanowiące własność Gminy Sulmierzyce, w tym oddane przez Gminę w użyczenie, dzierżawę oraz grunty w użytkowaniu wieczystym.

Lp.	Nazwa obrębu geodezyjnego	Powierzchnia w ha – stan na 31.12.2017 r.	Zwiększenia w ha	Zmniejszenia w ha	Powierzchnia w ha – stan na 31.12.2018 r.
1	Bieliki	6,2500	-	0,04	6,2100
2	Bogumiłowice	8,2339	0,8662	-	9,1001
3	Chorzenice	24,7800	0,1624	0,70	24,2424
4	Dąbrowa	11,2986	0,40	-	11,6986

5	Dąbrówka	5,2218	0,2378	-	5,4596
6	Dworszowice Pakoszowe	17,6631	0,7225	-	18,3856
7	Eligiów	7,6571	0,08	-	7,7371
8	Kodrań – Anielów	1,9805	0,2417	-	2,2222
9	Kuźnica	6,3205	0,019	-	6,3395
10	Łęczyska – Markowizna	1,8777	0,1777	0,02	2,0354
11	Marcinów	6,4600	-	-	6,4600
12	Nowa Wieś	9,7462	-	-	9,7462
13	Ostrołęka	5,6684	5,28	-	10,9484
14	PGR Wola Wydrzyna	4,5711	0,38	-	4,9511
15	Piekary	9,4298	1,8387	-	11,2685
16	Stanisławów	3,4300	-	-	3,4300
17	Sulmierzyce	41,8454	0,8523	1,6248	41,0729
18	Wola Wydrzyna	8,8699	0,4685	0,0155	9,3229
RAZEM:		181,3040	11,7268	2,4003	190,6305

5. Trwały zarząd

Grunty oddane w trwałe zarząd placówkom oświatowym o łącznej powierzchni **7,1703 ha**:

Położenie	Powierzchnia w ha udziału gruntu gminnego	Opis nieruchomości
Sulmierzyce		
Część działki 1269	1,724	Działka zabudowana budynkiem Szkoły Podstawowej, halą sportową, parkingiem
Część działki 1270		
Część działki 1273/2		
Dz. nr 1226/1	1,5296	Działka zabudowana budynkiem Przedszkola

Bogumiłowice		
Dz. nr 222	1,23	Działka zabudowana budynkiem Szkoły Podstawowej wraz z Przedszkolem i halą sportową oraz boisko i plac zabaw
Dz. nr 223		
Dz. nr 224		
Dz. nr 232		
Dworszowice Pakoszowe		
Dz. nr 929/6	2,6867	Działka zabudowana budynkiem Szkoły Podstawowej wraz z Przedszkolem i halą sportową oraz boisko i plac zabaw
Dz. nr 929/8		
Dz. nr 925/1		
Razem	7,1703 ha	

6. Użytkowanie wieczyste

Gmina Sulmierzyce nabyła prawo użytkowania wieczystego gruntów o powierzchni ogółem 5,28 ha położonych w obrębie geodezyjnym Ostrołęka należących do Skarbu Państwa tj.:

Lp.	Nr działki	Powierzchnia gruntu
1.	216/1, 217/1, 218/1, 219/1, 220/1, 221/1, 223/1, 216/2, 217/2, 218/2, 219/2, 220/2, 221/2, 223/2	5,28 ha

7. Dzierżawa

W skład gminnego zasobu nieruchomości wchodzi następujące nieruchomości:

- położone w obrębie geodezyjnym Chorzenice, Sulmierzyce, Nowa Wieś oraz Piekary wdzierżawione na cele rolnicze:

Lp.	Obręb geodezyjny	Nr działki	Powierzchnia w ha
1.	Chorzenice	57	1,51 ha
2.	Sulmierzyce	706/1	1,17 ha
3.	Nowa Wieś	115/1	0,27 ha
4.		119	0,26 ha
5.		174/1	0,20 ha
6.		176	0,77 ha
7.		305/1	0,54 ha
8.	Piekary	137	0,28 ha

2) położone w Sulmierzycach wydierżawione pod inne cele:

Lp.	Obręb geodezyjny	Nr działki	Powierzchnia w m ²	Cel dzierżawy
1.	Sulmierzyce	1583/2	5m ²	Pod umieszczenie modułów automatów do sprzedaży usług pocztowych (paczkomat)

8. Najem lokali mieszkalnych

Gminny zasób nieruchomości stanowią lokale mieszkalne będące przedmiotem najmu:

Lp.	Położenie	Nieruchomość	Opis
1.	Dworszowice Pakoszowe 5	Dom Nauczyciela	6 lokali mieszkalnych
2.	Wola Wydrzyna 21	Budynek byłej Szkoły Podstawowej	5 lokali mieszkalnych
3.	Sulmierzyce	Dom Nauczyciela ul. Szkolna 5	4 lokale mieszkalne
4.	Sulmierzyce	Budynek Samodzielnego Publicznego Gminnego Ośrodka Zdrowia, ul. Słoneczna 6	2 lokale mieszkalne
5.	Eligiów 17	Budynek byłej Szkoły Podstawowej	3 lokale mieszkalne
6.	Kuźnica 43	Budynek byłej Szkoły Podstawowej	5 lokali mieszkalnych
7.	Bogumiłowice 78	Budynek po byłym Ośrodku Zdrowia	2 lokale mieszkalne

9. Najem lokali użytkowych

Gminny zasób nieruchomości stanowią lokale użytkowe będące przedmiotem najmu:

Lp.	Położenie	Nieruchomość	Opis
1.	Sulmierzyce, ul. Słoneczna 6	Lokale użytkowe w budynku Samodzielnego Publicznego Gminnego Ośrodka Zdrowia	<p>4 lokale użytkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokal użytkowy z przeznaczeniem pod gabinet rehabilitacyjny o pow. 21,47m² - lokal użytkowy z przeznaczeniem pod gabinet stomatologiczny o pow. 21m² - lokal użytkowy z przeznaczeniem pod prowadzenie poradni żywienia o pow. 10,95 m² - lokal użytkowy z przeznaczeniem pod prowadzenie opieki paliatywnej o pow. 12 m²

10. Użyczenie lokali użytkowych oraz garaży

Gminny zasób nieruchomości stanowią lokale użytkowe oraz garaże będące przedmiotem użyczenia:

Lp.	Położenie	Nieruchomość	Opis
1.	Sulmierzyce, ul. Strażacka 2	Lokal usytuowany na działce nr ewid. 625	Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych: - lokal użytkowy o pow. 26,35 m ² - garaż o pow. 20,24 m ²
2.	Dworszowice Pakoszowe	Zaplecze zlokalizowane na działkach nr ewid. 925/1 i 929/6	Ludowy Klub Sportowy „SŁOWIAN” – Zaplecze sportowe
3.	Wola Wydrzyna	Budynek Świetlicy Wiejskiej	Stowarzyszenie „Dobra Wola”: - pomieszczenia w budynku świetlicy wiejskiej o łącznej powierzchni 199,17 m ² - budynek gospodarczy o pow. 42 m ²
4.	Bogumiłowice	Budynek Świetlicy Wiejskiej	Stowarzyszenie „Niezniszczalni”: - pomieszczenia w budynku o łącznej pow. 172,68 m ²
5.	Chorzenice	Budynek Świetlicy Wiejskiej	Ochotnicza Straż Pożarna: - pomieszczenia o łącznej pow. 65,79 m ²
6.	Piekary	Budynek Świetlicy Wiejskiej	Stowarzyszenie „Nasze Piekary”: - pomieszczenia o łącznej pow. 121,30 m ²
7.	Chorzenice	Budynek Świetlicy Wiejskiej	Stowarzyszenie Rozwojowa Wieś: - pomieszczenia o łącznej pow. 201,87 m ²

11. Użyczenie nieruchomości:

W skład gminnego zasobu nieruchomości wchodzi nieruchomości będące przedmiotem użyczenia:

Lp.	Nr działki oraz obręb geodezyjny	Powierzchnia użyczonej działki	Opis
1.	Działki: 913/3 o pow. 0,1623 ha, 1125/2 o pow. 0,0493 ha, 929/6 o pow. 1,0401 ha oraz 925/1 o pow. 1,5729 ha - obręb geod. Dworszowice Pakosz.	2,8246 ha	LKS SŁOWIAN Dworszowice Pakoszowe - boisko sportowe
2.	Działka nr ewid. 159 obręb geod. Stanisławów	1,17 ha	Koło Łowieckie Szarak

3.	Działka nr ewid. 1435/3 obręb geod. Sulmierzyce	1,5335 ha	LKS UNIA Sulmierzyce - boisko sportowe
4.	Działka nr ewid. 166/2 obręb geod. Bogumiłowice	0,3671 ha	Stowarzyszenie Niezniszczalni w Bogumiłowicach - z przeznaczeniem na potrzeby działalności statutowych oraz organizację imprez plenerowych
5.	Działka nr ewid. 75 o pow. 0,27 ha obręb geod. Wola Wydrzyna	0,27 ha	Stowarzyszenie Dobra Wola w Woli Wydrzynej - z przeznaczeniem na potrzeby działalności statutowych oraz organizację imprez plenerowych

12. Sprzedaż nieruchomości gminnych w 2018 roku

Lp.	Nr działki	Położenie	Powierzchnia	Nr Aktu notarialnego oraz data	Cena sprzedaży netto
1.	1315/2	obręb geodezyjny Sulmierzyce	0,0573 ha	Akt notarialny Repertorium A nr 513/2018 z dnia 07.05.2018 r.	11838,00
2.	324/4 w części 5/6	Obwód geodezyjny Chorzenice	0,2872 ha	Akt notarialny Repertorium A nr 2588/2018 z dnia 02.07.2018 r.	10458,00
3.	324/3 w części 5/6	Obwód geodezyjny Chorzenice	0,0574 ha	Akt notarialny Repertorium A nr 2721/2018 z dnia 09.07.2018 r.	2490,00
Ogółem wartość sprzedanych nieruchomości:					24786,00

13. Dochody uzyskane z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych oraz dzierżawy w roku 2018

Lp.	Rodzaj	Dochód
1.	Dochody z tytułu najmu lokali użytkowych i mieszkalnych	80777,55
2.	Dochody z tytułu dzierżawy nieruchomości	4208,82
Ogółem:		84986,37

14. Inne niż własność prawa majątkowe

Jednostka samorządu terytorialnego oprócz nieruchomości stanowiących jej własność oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, które zostały wymienione w niniejszej informacji, nie dysponuje innymi prawami majątkowymi jak akcje, udziały w spółkach oraz ograniczone prawa rzeczowe.

V. Strategia rozwoju, plany rozwoju lokalnego

1. Strategia Rozwoju Gminy Sulmierzyce na lata 2017-2023

Urząd Gminy w oparciu o podstawowy, dla jednostki samorządu terytorialnego, dokument polityki rozwoju lokalnego uchwalony uchwałą nr XXXVII/223/2017 z dnia 26.06.2017 r. „Strategia Rozwoju Gminy Sulmierzyce na lata 2017-2023” zrealizowała w 2018 roku następujące zadania:

1. Budowa Budynku Pasywnego Przedszkola w Sulmierzycach,
2. Aranżacja parku przy ul. Słonecznej w Sulmierzycach,
3. Aranżacja deptaku w centrum Sulmierzyc,
4. Aranżacja parku przy rondzie w miejscowości Sulmierzyce,
5. Budowa ścieżki rowerowej w miejscowości Chorzenice,
6. Budowa punktu sportowego w miejscowości Ostrolęka oraz w miejscowości Eligiów,
7. Modernizacja oraz utrzymanie infrastruktury drogowej na terenie gminy.

Wizja rozwoju gminy Sulmierzyce oraz jej cele strategiczne

Wizja rozwoju Gminy Sulmierzyce to pożądaný i oczekiwany w przyszłości stan jej rozwoju, który wynika ze zidentyfikowanych wcześniej jej atutów, własnych zasobów oraz możliwości rozwoju.

Wizja Gminy Sulmierzyce

Gmina Sulmierzyce atrakcyjna do zamieszkania, wypoczynku i inwestowania, rozwijająca się dzięki zmodernizowanej infrastrukturze technicznej i społecznej, działalności proekologicznej oraz przedsiębiorczym mieszkańcom.

Powyższa wizja rozwoju Gminy Sulmierzyce pozwala na wskazanie celów strategicznych i operacyjnych rozwoju gminy oraz podstawowych kierunki działań władz Gminy pozwalające ją realizować. Zdefiniowanie celów strategicznych i operacyjnych, do których realizacji dążyć będzie Gmina Sulmierzyce w latach 2017-2023 służy optymalnemu wykorzystaniu jej potencjału i szans oraz osiągnięciu obrazu (wizji) Gminy, takiego, jaki Władze gminy założyły na samym początku prac nad strategią.

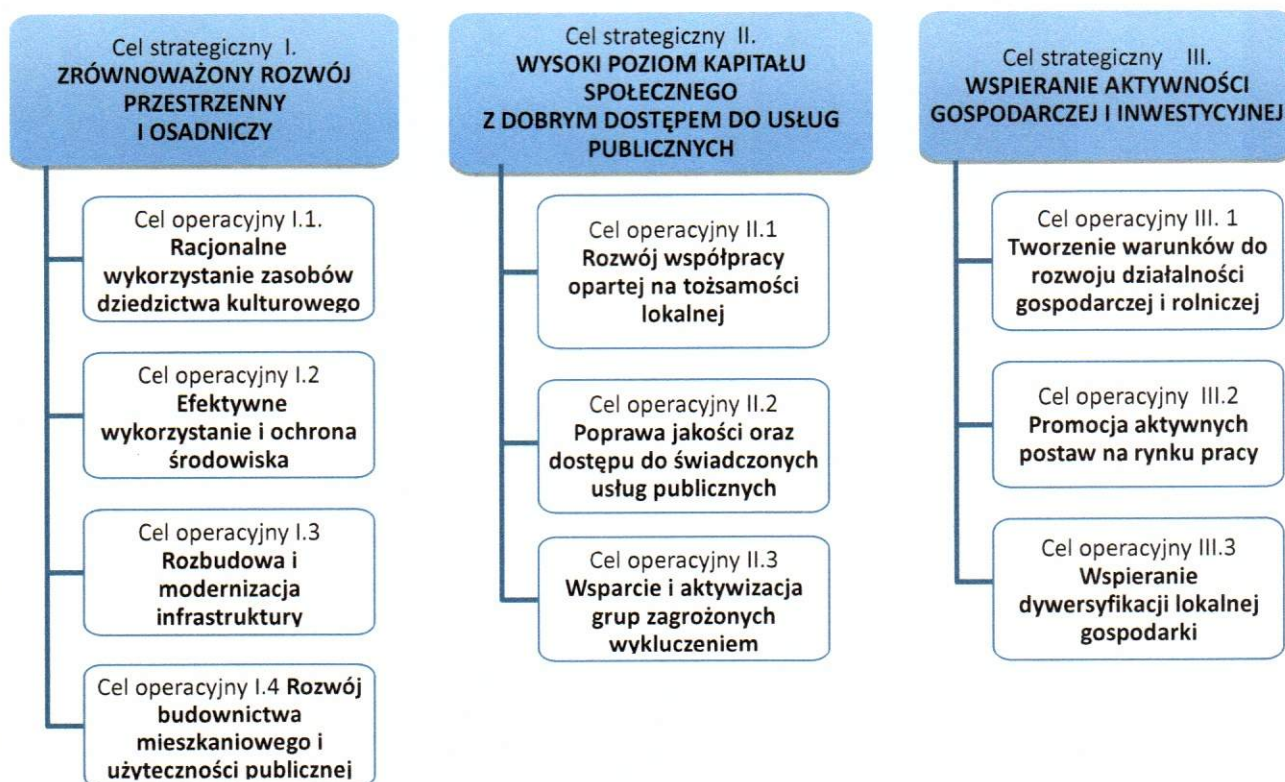
Cele strategiczne sformułowane zostały ogólnie, jako cele funkcjonalne, tzn. wyrażające pożądanę funkcje (potrzeby), które winny zostać zrealizowane w latach 2017 – 2023. W założeniu mają one

obejmować wszystkie dziedziny rzeczywistości przestrzennej, społecznej oraz gospodarczej, które wpływają na życie społeczności gminnej, warunki funkcjonowania podmiotów społecznych i gospodarczych na jej terenie oraz wpływają na postrzeganie gminy Sulmierzyce jako miejsca zamieszkania, wypoczynku i inwestowania.

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Sulmierzyce na lata 2017-2023

Cele strategiczne rozwoju Gminy Sulmierzyce mają zapewnić maksymalną efektywność gospodarczą, opartą na zrównoważonym rozwoju oraz potencjale kapitału społecznego. Podstawę do osiągnięcia przez Gminę Sulmierzyce celów strategicznych stanowi realizacja celów operacyjnych, które stanowią rozwinięcie i doprecyzowanie celów strategicznych i obejmują krótszy horyzont czasowy. Poniżej przedstawiono drzewo celów operacyjnych rozwoju Gminy Sulmierzyce.

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Sulmierzyce na lata 2017-2023

2. Plany Odnowy Miejscowości

Dokumentami, które wpływają na realizację zadań na terenie gminy są również uchwalone przez Radę Gminy Plany Odnowy Miejscowości.

Z Planu Odnowy Miejscowości Sulmierzyce zrealizowano:

1. Rewitalizacja terenów parkowych i zagospodarowanie terenu przy Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej.
2. Rozbudowa przedszkola lub budowa nowego przedszkola.
3. Zagospodarowanie terenów zielonych poprzez nasadzenie zieleni.
4. Budowa targowiska

Z pozostałych planów organizowano kursy i szkolenia.

VI. Ład przestrzenny

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem planistycznym będącym podstawą do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w którym określona jest polityka przestrzenna gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulmierzyce zostało podjęte uchwałą Nr XXXIII/194/2017 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 27 marca 2017 r. Studium jest narzędziem kształtowania polityki przestrzennej Samorządu. Jest dokumentem planistycznym, określającym politykę rozwoju przestrzennego gminy w jej granicach administracyjnych. Nie jest aktem prawa miejscowego, jednak jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz umożliwiają integrację przestrzeni jako określonej całości. Studium pełni także rolę koordynacyjną pomiędzy planowaniem na szczeblu lokalnym, a planowaniem na szczeblu regionalnym i krajowym. Przy sporządzaniu Studium są uwzględniane zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ustalenia strategii rozwoju powiatu oraz strategii rozwoju gminy. Studium ma za zadanie także sformułowanie lokalnych uwarunkowań, celów i programów rozwoju, dzięki czemu staje się ono dokumentem wytyczającym ogólną politykę przestrzenną gminy, a jednocześnie posiadać będzie charakter wytycznych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Określona w studium polityka przestrzenna jest zgodna z zasadami ustanowionymi przepisami prawa i uwzględnia w zagospodarowaniu gminy:

- dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu,
- stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony,
- walory krajobrazowe, stan środowiska przyrodniczego oraz wymagania jego ochrony,
- warunki i jakość życia, ochronę zdrowia oraz bezpieczeństwo ludności i mienia,

- potrzeby i możliwości rozwoju gminy,
- stan prawny gruntów,
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- wymagania dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury,
- walory ekonomiczne przestrzeni i prawo własności,
- potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa.

Gmina Sulmierzyce charakteryzuje się dosyć jednorodną strukturą zagospodarowania, w której dominuje rolnicza przestrzeń produkcyjna. Na jej terenie przeważa zabudowa zagrodowa, uzupełniana przez tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny mieszkaniowo-usługowe, związane przede wszystkim z drobnym rzemiosłem. Tereny zabudowy wielorodzinnej zlokalizowane są w miejscowościach: Wola Wydrzyna, Eligiów, Sulmierzyce, Bogumiłowice, Kuźnica, Dworszowice Pakoszowe. W większości miejscowości zabudowa zlokalizowana jest w postaci pasm wzdłuż tras komunikacyjnych. Wyjątek stanowią Sulmierzyce i Bogumiłowice, których rozplanowanie jest znacznie bardziej złożone. Miejscowość gminna jest przykładem wsi o bardzo urozmaiconym, choć regularnym, układzie komunikacyjnym z wyraźnie zarysowanym centrum. Wsie znajdujące się w północnej części gminy w sąsiedztwie planowanego wyrobiska charakteryzują się dużo bardziej rozproszoną strukturą z luźno rozmieszczonymi zabudowaniami.

2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Skuteczną metodą, która pozwala na kształtowanie ładu przestrzennego w sposób kompleksowy i skoordynowany jest opracowanie dla poszczególnych miejscowości planów zagospodarowania przestrzennego, określających przeznaczenie, sposób zagospodarowania i warunki zabudowy. Gmina Sulmierzyce jest w całości objęta planem miejscowym. Na terenie gminy Sulmierzyce obowiązuje 12 uchwał dotyczących miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W roku 2018 r. Rada Gminy w Sulmierzycach podjęła 3 uchwały w zakresie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała nr XLIX/304/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w sąsiedztwie cmentarza w obrębie geodezyjnym Dworszowice Pakoszowe. Przedmiotowy plan dotyczy przeznaczenia wskazanego obszaru na usługi.
2. Uchwała nr LIV/347/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 7 września 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębach geodezyjnych Bieliki, Bogumiłowice, Dąbrowa, Dąbrówka Dworszowice Pakoszowe, Eligiów, Kodrań- Anielów, Kuźnica, Marcinów, Piekary, Sulmierzyce, Wola Wydrzyna. Przedmiotowy plan dotyczy przeznaczenia wskazanego obszaru głównie na zabudowę mieszkaniową, zabudowę o funkcji mieszanej, teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych.

3. Uchwała nr LVI/365/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu drogi nr 109253E położonej w obrębie geodezyjnym Dąbrowa. Celem podjęcia przedmiotowej uchwały było przede wszystkim określenie w planie drogi w istniejącym śladzie.

Gmina dysponuje narzędziem, dzięki któremu możliwe jest prowadzenie zorganizowanej i konsekwentnej polityki przestrzennej poprzez jednoznaczne określenie przeznaczenia terenów, sposobu ich użytkowania i zagospodarowania oraz ewentualnego oddziaływania na środowisko przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Obowiązujące plany miejscowe zabezpieczają też potrzeby mieszkańców i inwestorów poprzez ukierunkowane, długofalowe zagospodarowanie przestrzeni (w ramach wydzielonych stref funkcjonalnych). Obszar gminy Sulmierzyce charakteryzuje się stosunkowo jednorodną i uporządkowaną strukturą zagospodarowania, gdzie zabudowa, najczęściej o zwartym charakterze, usytuowana jest wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Wśród form zabudowy przeważa zabudowa zagrodowa, uzupełniona przez tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej.

VII. Infrastruktura drogowa

Infrastruktura drogowa w gminie obejmowała na dzień 1 stycznia 2018r. 34,45 km dróg gminnych publicznych. Na dzień 31 grudnia 2018 długość dróg gminnych zmieniła się o 2,816 km i wynosi odpowiednio 37,266 km (zmieniono status dróg wewnętrznych na drogi gminne - 109269E ul. Łąkowa 276 m, 109267E ul. Północna 260m, 109270E Łęczyska Markowizna 1980 m, 109261E ul. Górna 300 m, poprawiono nawierzchnię na bitumiczną i powierzchniowo utrwaloną). Drogi asfaltowe stanowiły na początek 2018 r. 51 % wszystkich dróg, a na dzień 31.12.2018r drogi asfaltowe stanowiły 63% wszystkich dróg.

W 2018 r dokonano przeglądu 37,266 km dróg gminnych, w tym 15km dróg gminnych o nawierzchni asfaltowej zostało zlecone do remontu bieżącego remonterem typu Patcher, a na pozostałych drogach gruntowych zlecono prace ręczne wykonane we własnym zakresie.

Gruntownie wyremontowano 2,816 km dróg gminnych .

Długość ścieżek rowerowych wynosi 3700 m.

VIII. Zasoby materialne gminy

1. Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Sulmierzyce na lata 2017-2021

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXII/189/2017 z dnia 28 lutego 2017 r. Określa on ogólne założenia i priorytety lokalnej polityki mieszkaniowej oraz rozwiązań kwestii dotyczących problemów gospodarowania zasobów mieszkaniowych gminy. Dokument ten obejmuje charakterystykę poszczególnych lokali, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji, zasady polityki czynszowej, sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami, a także przewidywaną wysokość wydatków na utrzymanie mieszkaniowego zasobu gminy. Zgodnie z powyższą uchwałą Gmina Sulmierzyce na lata 2017-2021 nie planuje sprzedaży lokali mieszkalnych.

Mieszkaniowy zasób Gminy Sulmierzyce obejmuje 27 lokali mieszkalnych znajdujących się w 7 budynkach. Najemcy lokali mieszkalnych opłacają czynsz ustalony według stawki podstawowej 3,20 zł/1 m² powierzchni użytkowej lokali z uwzględnieniem czynników podwyższających lub obniżających ich wartość.

Lp.	Miejscowość		Liczba mieszkań
1	Kuźnica		5
2	Eligiów		3
3	Wola Wydrzyna		5
4	Dworszowice Pakoszowe		6
5	Sulmierzyce	ul. Szkolna	4
		ul. Słoneczna	2
6	Bogumiłowice		2

IX. Wykaz zrealizowanych inwestycji

Wykonanie zadań majątkowych w 2018 roku

Nazwa zadania	Wykonanie za 2018 rok (w zł)
Rolnictwo i łowiectwo	290 287,41
Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	290 287,41
Budowa sieci wodociągowej DN 160 w m. Ostrołęka. Zakres zamówienia obejmował w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • Budowę odcinka sieci wodociągowej o długości 519,7 mb wraz z urządzeniami towarzyszącymi. Sieć z rur średnicy 160 mm w systemie PEHD o połączeniach zgrzewanych doczołowo lub za pomocą muf elektrooporowych. • Budowę odcinka sieci wodociągowej o długości 64,2 mb z rur średnicy 160 mm w systemie PEHD o połączeniach zgrzewanych doczołowo lub za pomocą muf elektrooporowych. • Budowa 13 sztuk przyłączy wodociągowych wraz z wpięciem do nowo wybudowanego odcinka sieci wodociągowej. • Wykonanie obowiązków wynikających z uzgodnień, opinii, decyzji załączonych do dokumentacji projektowej. 	290 287,41
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	358 843,70
Dostarczanie wody	358 843,70
Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Sulmierzyce. W ramach zadania opracowano dokumentację projektową odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Strażackiej w Sulmierzycach, dokumentację projektową odwodnienia placu im. Gabriela Turckiego w Sulmierzycach oraz dokumentację projektową odwodnienia terenu Szkoły Podstawowej w Bogumiłowicach.	31 570,00

Stacja podnoszenia ciśnienia wody. W ramach zadania wybudowano budynek stacji podnoszenia ciśnienia wody na sieci wodociągowej w miejscowości Ostrołęka wraz z instalacją techniczną, wodociągową i elektryczną. W budynku zlokalizowano dwa agregaty pompowe - wielostopniowe, pionowe pompy odśrodkowe napędzane silnikiem indukcyjnym, każda o mocy 5,5 kW oraz zbiornik kompensacyjny o pojemności 25 dm ³ . Przeznaczone są one do pompowania i podwyższania ciśnienia wody pitnej	152 273,70
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krępa i Kolonia Krępa - Gmina Lgota Wielka - Etap I. Dotacja dla Gminy Lgota Wielka.	34 303,84
Budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej oraz budowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Krzywance. Dotacja dla Gminy Lgota Wielka.	140 696,16
Transport i łączność	8 530 768,77
Drogi publiczne powiatowe	1 006 196,69
Przebudowa istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej 1901E na odcinku Winek - Eligiów - Sulmierzyce. Dotacja na realizację inwestycji dla Powiatu Pajęczańskiego. W ramach zadania wykonano nową nakładkę jezdni, chodnik oraz jednostronną ścieżkę rowerową na odcinku blisko 1 km.	1 006 196,69
Drogi publiczne gminne	3 700 630,38
Przebudowa drogi gminnej NR 109251E w zakresie budowy chodnika w m. Dworszowice Pakoszowe. Zakres zamówienia obejmował w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie poszerzeń korony drogi poprzez wykonanie nasypu z pospółki wraz z zagęszczeniem, • budowę chodnika szerokości 1,5 m, • wykonanie obramowania chodnika od strony jezdni krawężnikiem betonowym, • wykonanie obramowania chodnika od strony działek sąsiednich obrzeżem betonowym, • remont zjazdów na działki do granicy pasa drogowego, obramowanie od strony jezdni: krawężnik betonowy, obramowanie od strony działek: opornik betonowy. W przypadku zlokalizowania rowów za chodnikiem pod zjazdem należało wykonać przepusty betonowe lub odwodnienie liniowe, • wzmocnienie skarp rowów poprzez wykonanie umocnienia płytami ażurowymi lub zastosowanie koryt betonowych, • częściową wymianę przepustów pod zjazdami, • zastąpienie części istniejących przepustów odwodnieniem liniowym, • zabezpieczenie linii kablowych eN i telekomunikacyjnych pod zjazdami rurami dwudzielnymi, • wykonanie oznakowania pionowego oraz poziomego zgodnie z projektem stałej organizacji ruchu. 	681 500,79

<p>Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku m. Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w m. Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej. Część 1 zamówienia: Przedmiotem zamówienia była przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku m. Piekary o długości ponad 1300 mb. Zakres zamówienia obejmował w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnienie i wzmocnienie istniejącej podbudowy warstwą kruszywa łamanego 0/31,5 mm • Wykonanie nowej konstrukcji podbudowy na poszerzeniach jezdni do docelowej szerokości 5,0 m, • Wykonanie nowych warstw asfaltowych jezdni, • Wykonanie obustronnych poboczy z kruszywa łamanego, • Wykonanie zjazdów indywidualnych z kostki betonowej do działek zabudowanych, • Przebudowę istniejących przepustów pod drogą, • Przebudowę elektroenergetycznej sieci niskiego napięcia, • Przebudowę linii kablowej oświetlenia ulicznego, <p>Część 2 zamówienia: Przedmiotem zamówienia była przebudowa drogi dojazdowej w m. Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej o długości ponad 300 mb. Zakres zamówienia obejmował w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowę (wzmocnienie) konstrukcji podbudowy drogi dojazdowej, • Wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej jezdni drogi dojazdowej, • Wykonanie lewostronnego pobocza z kruszywa łamanego na drodze dojazdowej szerokości 0,75m, • Wykonanie chodnika prawostronnego szerokości 1,5m, • Wykonanie zjazdów indywidualnych. 	2 664 956,66
<p>Przebudowa ulicy Polnej w m. Sulmierzyce. Zakres zamówienia obejmował w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frezowanie istniejącej nawierzchni bitumicznej, • Wyprofilowanie, uzupełnienie i dogęszczenie podbudowy z kruszywa, • Wykonanie nowej konstrukcji jezdni w miejscach niedostatecznej szerokości, • Wykonanie nowej nawierzchni jezdni z mieszanek minieralno – bitumicznych (warstwa wiążąca oraz warstwa ścieralna), • Wykonanie poboczy z płyt ażurowych, • Humusowanie skarp, wykonanie trawników oraz wymianę istniejącego oznakowania pionowego. 	312 272,93
<p>Przebudowa wraz z rozbudową drogi na odcinku Bieliki - Patyków oraz na odcinku Markowizna - Łęczyska. Zadanie ujęte w WPF, którego przedmiotem jest opracowanie dokumentacji projektowej drogi na wskazanym odcinku.</p>	5 000,00
<p>Rozbudowa i budowa dróg gminnych</p>	36 900,00
<p>Drogi wewnętrzne</p>	64 737,03
<p>Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. nr 443 i 458 w m. Chorzenice</p>	64 737,03
<p>Pozostała działalność</p>	3 759 204,67

<p>Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce. Przedmiotem zamówienia była realizacja w formule „zaprojektuj i wybuduj” na podstawie Programu funkcjonalno–użytkowego (dalej PFU) zadania pod nazwą „Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce”. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach operacji typu „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury” objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wartość pozyskanego dofinansowania to 982.694,00 zł. Inwestycja miała na celu wybudowanie zadaszonego targowiska gminnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu: droga, chodniki, urządzona zielen, mała architektura. Targowisko przeznaczone jest łącznie dla 70 stanowisk – pięć pawilonów po 14 stanowisk. Pawilony są obiektami wolnostojącymi, jednokondygnacyjnymi, nie podpiwniczonymi zrealizowanymi w konstrukcji stalowej na planie prostokąta o wym. 32m x 18,8 m (jeden obiekt). Targ funkcjonuje na zasadzie „sprzedaży z samochodu”.</p>	<p>3 480 219,11</p>
<p>Budowa zatoki autobusowej przy granicy z Gminą Kleszczów. Zakres zamówienia obejmował w szczególności wykonanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nowej konstrukcji jezdni, 2) zatoki do zawracania pojazdów m. in. autobusów, <p>Szerokość nowej jezdni oraz jezdni w obrębie zatoki wynosi 5,0 m.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) chodnika jednostronnego o szerokości 2,0 m, 4) obustronnych poboczy o szerokości 1,0 m z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie (0/31,5 mm) o grubości warstwy po zagęszczeniu 10 cm, 5) odwodnienia poprzez odpowiedni układ spadków poprzecznych i podłużnych do rowów odparowujących oraz częściowo na przepuszczalne tereny nieutwardzone w granicy pasa drogowego. W ciągu zaprojektowanego rowu, pod zjazdami, wykonano przepusty z kręgów betonowych Ø400. Przepusty posadowiono na ławie żwirowej grubości 10 cm po zagęszczeniu. Od strony wlotu i wylotu przepust ograniczono prefabrykowaną ścianką czołową prostą. 	<p>278 119,34</p>
<p>Odprowadzenie wód opadowych z placu Gabriela Turckiego (dokumentacja projektowa)</p>	<p>866,22</p>
<p>Turystyka</p>	<p>917 509,66</p>
<p>Zadania w zakresie upowszechniania turystyki</p>	<p>917 509,66</p>
<p>Walory Krainy Wielkiego Łuku Warty podstawą rozwoju turystyki kulturowej i aktywnej w gminie Sulmierzyce. Zadanie ujęte w WPF. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej Poddziałanie VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej. Wartość pozyskanego dofinansowania to 4.904.915,94 zł. Projekt obejmuje realizację następujących obiektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Przebudowa istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej nr 35096E na odcinku Sulmierzyce – Chorzenice w zakresie budowy ścieżki rowerowej jednokierunkowej wraz z przykryciem przydrożnego rowu i budową studni betonowych oraz wykonaniem docelowej organizacji ruchu. II. Realizacja w formule „zaprojektuj i wybuduj” zadania obejmującego budowę deptaku na Placu G. Turckiego w m. Sulmierzyce, aranżację Parku przy ul. Słonecznej oraz Parku przy Placu Kościuszki w m. Sulmierzyce, budowę strefy aktywnego wypoczynku w m. Ostrołęka i Eligiów gmina Sulmierzyce. III. Realizacja w formule „zaprojektuj i wybuduj” zadania obejmującego budowę budynku strzelnicy sportowej wraz z torem aktywności fizycznej w m. Sulmierzyce. IV. Realizacja w formule „zaprojektuj i wybuduj” zadania obejmującego aranżację okolic zbiornika wodnego w m. Dygudaj oraz adaptację obiektu tzw. „Leśniczówki”. 	<p>917 509,66</p>

Gospodarka mieszkaniowa	188 555,20
Gospodarka gruntami i nieruchomościami	188 555,20
Zakup nieruchomości położonych w miejscowości Ostrołęka	188 555,20
Administracja publiczna	33 825,00
Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	33 825,00
System głosowania i debata "HD System Plus"	33 825,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	770 462,50
Ochotnicze straże pożarne	770 462,50
Zakupy inwestycyjne - średnie wozy ratowniczo- gaśnicze dla jednostek OSP Bogumiłowice i OSP Chorzenice. Przedmiotem zamówienia była dostawa fabrycznie nowego (rok produkcji 2018 – dotyczy podwozia i zabudowy) średniego samochodu specjalnego pożarniczego, ratowniczo – gaśniczego na podwoziu z napędem 4x4 wraz z wyposażeniem dla OSP w Bogumiłowicach.	770 462,50
Oświata i wychowanie	9 914 265,91
Szkoły podstawowe	26 450,79
Budowa ogrodzenia przy SP w Sulmierzycach	22 475,79
Budowa parkingu przy ZSP w Bogumiłowicach	3 975,00
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	25 745,00
Rozbudowa placu zabaw przy Przedszkolu w Bogumiłowicach	25 745,00
Przedszkola	9 862 070,12
"Budowa pasywnego budynku przedszkola w m. Sulmierzyce na dz. ew.1226/1, obręb 0017 Sulmierzyce". Przedmiotem zamówienia było zaprojektowanie oraz budowa pasywnego budynku przedszkola w miejscowości Sulmierzyce na dz.ew.1226/1 obręb 17 Sulmierzyce wraz z zagospodarowaniem terenu, na który składała się budowa placu zabaw, miejsc postojowych, terenów utwardzonych, zjazdu publicznego, wyposażeniem budynku oraz wykonaniem nasadzeń zieleni niskiej i średniowysokiej. 1) Przedszkole przeznaczone jest łącznie dla max 125 dzieci – pięć oddziałów po 25 dzieci. Budynek przedszkola jest obiektem wolnostojącym, jednokondygnacyjnym, nie podpiwniczonym, zrealizowanym w technologii tradycyjnej o pełnym programie użytkowym z własnym blokiem żywieniowym. 2) Potrzeby cieplne realizowane są w 100% poprzez instalacje ogrzewania podłogowego zasilanego z pomp ciepła z wymiennikiem gruntowym pionowym. W celu zminimalizowania strat ciepłych zastosowana została instalacja wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła dla całego obiektu, służąca do wentylowania pomieszczeń. Budynek został w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza. Wartość pozyskanego dofinansowania to 5.193.515,61 zł.	9 849 868,52
Zakupy inwestycyjne w Przedszkolu w Sulmierzycach (sprzęt czyszczący)	12 201,60
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 679 256,54
Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	164 874,64

Rewitalizacja terenów zielonych na terenie gminy Sulmierzyce . W zakresie zamówienia opracowana została dokumentacja projektowa przebudowy zbiornika wodnego w miejscowości Dygudaj, a następnie na jej podstawie wykonano prac polegające na ułożeniu warstwy iłu na dnie zbiornika, wyprofilowaniu skarp oraz montażu stalowego mnicha spustowego oraz zrzutowego. Kolejnym etapem było zalanie powstałego zbiornika wodą oraz jego zarybienie.	102 144,64
Zagospodarowanie zabytkowego założenia parkowego w Chorzenicach poprzez przywrócenie i zwiększenie potencjału przyrodniczego oraz nadanie ekologicznych funkcji dydaktycznych. W ramach zadania opracowano dokumentację aplikacyjną do złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa V Ochrona środowiska Działanie V.4 Ochrona przyrody Poddziałanie V.4.1 Ochrona przyrody. Realizację inwestycji obejmującej wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz wykonanie robót budowlanych polegających na zagospodarowaniu przestrzeni publicznej – zabytkowego założenia parkowego w Chorzenicach poprzez urządzenie (zagospodarowanie wraz z nasadzeniami) terenów zieleni i renowację zbiornika wodnego, utworzenie kaskady wodnej, utworzenie ścieżek i traktów przyrodniczo-edukacyjnych, montaż małej architektury, budowę oświetlenia ścieżek i traktów przyrodniczo-edukacyjnych, tabliczek i tablic przyrodniczo-edukacyjnych oraz cennych ekspozycji roślinnych wpisanych do Czerwonej Księgi Roślin, umożliwiającym korzystanie z terenu po zmroku oraz budowę i montaż niezbędnej (podziemnej) infrastruktury towarzyszącej zaplanowano na lata 2019-2020.	62 730,00
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1 705 361,90
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w Gminie Sulmierzyce. W ramach zadania opracowano dokumentację aplikacyjną do złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.	27 060,00
Ekologiczne ciepło w gminie Sulmierzyce. W ramach zadania zaplanowano dotacje dla mieszkańców gminy Sulmierzyce na wymianę źródeł ciepła zgodnie z przyjętym uchwałą Rady Gminy Sulmierzyce Regulaminem udzielania dotacji. Na ten cel pozyskano środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w łodzi w formie pożyczki.	1 678 301,90
Oświetlenie ulic, placów i dróg	226 020,00
Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego - ulica W. Pileckiego. W ramach zadania wybudowano nowy odcinek sieci oświetlenia ulicznego na odcinku blisko 600 m. Powstało 14 nowych stanowisk słupowych wraz z energooszczędnymi lampami LED o mocy 38 W każda.	135 000,00
Budowa oświetlenia ulicznego w m. Anielów i Kodrań. Zakres zamówienia obejmował: 1) opracowanie dokumentacji projektowej budowy odcinka sieci oświetlenia o długości 300 mb wraz z montażem 7 lamp LED na nowych stanowiskach słupowych w pasie drogi powiatowej oraz wpięcie nowo wybudowanego odcinka sieci oświetlenia w istniejący obwód zasilania drogowego 2) budowę linii kablowej oświetlenia drogowego na podstawie opracowanej dokumentacji projektowej oraz uzyskanego pozwolenia na budowę.	68 880,00
Rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sulmierzyce.	22 140,00
Pozostała działalność	583 000,00
Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej - oświata, kultura i administracja publiczna - wykonano termomodernizacje świetlicy w miejscowości Ostrołęka	583 000,00

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	137 461,26
Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	137 461,26
Budowa budynku świetlicy wiejskiej w m. Kodrań. Opracowano dokumentację projektową budowy budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Kodrań o szacunkowej powierzchni zabudowy 220m ² . Budynek jednokondygnacyjny z dachem dwuspadowym pokrytym blachą. W nowopowstałym budynku świetlic zlokalizowane będą: <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenie świetlicy • zaplecze świetlicy, w pomieszczeniu tym zaprojektowano umieszczenie dwufunkcyjnego kotła gazowego (gaz płynny) oraz instalacji wewnętrznej gazowej i sanitarnej umożliwiającej podłączenie wyposażenia kuchennego • pokój instruktora • szatnię • korytarz, hal • sanitariaty tj. WC dla niepełnosprawnych, WC męskie, WC damskie • pomieszczenie gospodarcze 	19 926,00
Budowa budynku świetlicy wiejskiej w m. Dworszowice Pakoszowe. Opracowano dokumentację projektową budowy budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Dworszowice Pakoszowe o szacunkowej powierzchni zabudowy 220m ² . Budynek jednokondygnacyjny z dachem dwuspadowym pokrytym blachą. W nowopowstałym budynku świetlic zlokalizowane będą: <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenie świetlicy • zaplecze świetlicy, w pomieszczeniu tym zaprojektowano umieszczenie dwufunkcyjnego kotła gazowego (gaz płynny) oraz instalacji wewnętrznej gazowej i sanitarnej umożliwiającej podłączenie wyposażenia kuchennego • pokój instruktora • szatnię • korytarz, hal • sanitariaty tj. WC dla niepełnosprawnych, WC męskie, WC damskie • pomieszczenie gospodarcze 	29 889,00
Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku OSP Kuźnica na świetlicę wiejską w Kuźnicy. W ramach zadania wykonywane są prace remontowe w budynku świetlicy wiejskiej. Prace prowadzone są przez pracowników gospodarczych.	49 699,05
Zakupy inwestycyjne (kocioł do CO) świetlica w Bielikach	18 450,00
Zakupy inwestycyjne- altana przy świetlicy wiejskiej w m. Piekary	19 497,21
Kultura fizyczna	186 321,15
Pozostała działalność	186 321,15
Zakupy inwestycyjne - zakupy sprzętu sportowego, klimatyzatorów oraz wyposażenia. W ramach zadania zakupiono sprzęt sportowy w postaci specjalistycznych ławek do ćwiczeń wszystkich partii ciała, orbitreki i bieżnie. W budynku funkcjonuje siłownia gminna.	186 321,15
Razem	24 007 557,10

X. Zestawienie ilości pozyskanych środków ze źródeł zewnętrznych

Lp.	Nazwa zadania	Pozyskana kwota
1	Walory Krainy Wielkiego Łuku Warty podstawą rozwoju turystyki kulturowej i aktywnej w gminie Sulmierzyce	4 904 915,94 zł
2	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Piekarach	47 931,21 zł
3	Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce –	982 694,00 zł
4	Projekt „Radosne przedszkolaki Gminy Sulmierzyce”	342 534,36 zł
5	Budowa zatoki autobusowej	200 000,00 zł
6	Projekt „E-aktywni mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego i łódzkiego”	84 000,00 zł
Razem		6 562 075,51 zł

XI. Ochrona środowiska i rolnictwo

1. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty został uchwałą nr XXI/127/2016 Rady Gminy w Sulmierzycach, zmieniony Uchwałą nr XXX/175/2016 Rady Gminy w Sulmierzycach.

Jednym z przedsięwzięć wskazanych w w/w Planie gospodarki niskoemisyjnej jest program wymiany źródeł ciepła oraz instalacji źródeł OZE w budynkach mieszkalnych. Program ten stanowił podstawę przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Sulmierzyce na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i zakupu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Sulmierzyce. W roku 2018 przyznano dotacje na wymianę źródeł ciepła dla 85 nieruchomości na łączną kwotę 1.570.921,81 zł. W roku 2019 planuje się wdrożenie kolejnego etapu realizacji i udzielenie dotacji o wartości 5.631.000,00 zł na wymianę źródeł ciepła dla kolejnych 297 nieruchomości z terenu Gminy Sulmierzyce.

Realizując założenia w/w programu Gmina Sulmierzyce złożyła wniosek o dofinansowanie projektu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Wniosek zakłada realizację 2 zadań:

Zadanie 1: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynku użyteczności publicznej w Gminie Sulmierzyce w ramach którego zaplanowano wymianę kotła węglowego na kocioł na biomase (pellet, zrębki) zgodny z normą PN-EN 303-5:2012 oraz montaż zestawu solarnego do przygotowania ciepłej wody użytkowej zasilanego z termicznych kolektorów słonecznych płaskich w budynku użyteczności publicznej - budynku Urzędu Gminy w Sulmierzycach.

Zadanie 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych w Gminie Sulmierzyce w ramach którego zaplanowano wykonanie instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej zasilanych z termicznych kolektorów słonecznych płaskich w 120 prywatnych budynkach mieszkalnych znajdujących się na terenie Gminy Sulmierzyce.

Wartość projektu to 2.204.476,33 zł.

Kolejnym programem wskazanym w Planie gospodarki niskoemisyjnej jest budowa pasywnego budynku przedszkola w miejscowości Sulmierzyce. Cel ten został zrealizowany w roku 2018. Wartość inwestycji to 9.726.717,00 zł. Na realizację budowy budynku przedszkola Gmina Sulmierzyce pozyskała dofinansowanie w wysokości 5.193.516,61 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

2. Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Sulmierzyce

Jest to Program, którego czas obowiązywania przewidziany został na lata 2014-2020. Głównym celem działań określonych w Programie jest wyeliminowanie szkodliwego oddziaływania i niebezpiecznych dla zdrowia skutków powodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego wpływu azbestu na środowisko.

W roku 2018 Gmina Sulmierzyce złożyła wniosek o dofinansowanie do demontażu, odbioru i zagospodarowania azbestu i wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie gminy Sulmierzyce w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Sulmierzyce”.

W ramach zadania został zdemontowany i odebrany azbest z 4 budynków, a z 103 posesji nastąpił odbiór. Łącznie odebrano i zutylizowano azbest z 107 nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Sulmierzyce w ilości 220,91 Mg. Azbest został zapakowany, przygotowany do transportu i wywieziony na składowisko odpadów niebezpiecznych. Został unieszkodliwiony poprzez składowanie. Unieszkodliwienie będzie miało wpływ na zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia ludzi, wywołanego przez włókna azbestowe uwalniane do atmosfery.

Aspekt społeczny planowanego do realizacji zadania to wzrost jakości i poziomu życia mieszkańców, wzrost świadomości ekologicznej a także przygotowanie społeczeństwa do realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska w związku z dostosowywaniem Polski do standardów ekologicznych w Unii Europejskiej, promocja zachowań i postaw w procesach decyzyjnych na różnych szczeblach, stworzenie warunków do świadomego uczestnictwa społeczeństwa w przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony zdrowia oraz zapewnienie komplementarności wobec programów rządowych, regionalnych i samorządowych o zbliżonych celach, także w stosunku do strategii, programów i planów lokalnych i regionalnych.

Łączna kwota zadania zrealizowanego w 2018 roku to 58876,89 zł w tym: dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi opiewało na sumę 51 283,00 zł brutto, wkład własny Gminy Sulmierzyce wynosił 7593,89 zł.

3. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sulmierzyce na rok 2018

Program został przyjęty uchwałą Nr XLVIII/298/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 28 marca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18.04.2018 r. poz. 2267) i obowiązywał od 3 maja do 31 grudnia 2018 roku. Jest to Program, który ma na celu ograniczenie bezdomności zwierząt na terenie gminy Sulmierzyce.

1. W celu należytego wykonania programu Gmina:

- 1) podpisała umowę ze schroniskiem – Przytulisko i hotel dla zwierząt domowych „FUNNY PETS” Marta Szturma z siedzibą: Czartki 49B, 98-200 Sieradz.
  - ilość zwierząt przebywających w schronisku na koniec 2018 r.: 16 psów
  - ilość wyłapanych zwierząt: 5 psów
  - ilość padnięć 4 psy
  - liczba kontroli w schronisku: 2
- 2) zapewniła całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt poprzez zawartą umowę z lekarzem weterynarii prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą: Gabinet Weterynaryjny s.c. z/s ul. Kościelna 2, 97-565 Lgota Wielka. W 2018 r. lekarz weterynarii nie odnotował powyższych zdarzeń.
- 3) zapewniła miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich poprzez podpisanie porozumienia z Rolniczą Spółdzielnią Produkcyjną w Sulmierzycach z/s ul. Szkolna 6, 98-338 Sulmierzyce. Brak zdarzeń z udziałem zwierząt gospodarskich.
- 4) wprowadziła plan sterylizacji i kastracji zwierząt, w którym gmina dofinansowywała 50 % kosztów sterylizacji i kastracji zwierzęcia. Zasady uzyskania dofinansowania były następujące:
  - właściciel lub opiekun mógł zgłosić tylko jedno zwierzę,
  - właściciel lub opiekun musiał dokonać pisemnie zgłoszenia w siedzibie Urzędu Gminy w Sulmierzycach pokój nr 21,
  - Gmina Sulmierzyce pisemnie informowała właścicieli zwierząt o przyznanej dofinansowaniu oraz dokona skierowania na zabieg sterylizacji lub kastracji wskazując lekarza weterynarii, który taki zabieg przeprowadzi,
  - właściciel lub opiekun indywidualnie umawiał się z lekarzem weterynarii na termin wykonania zabiegu, w ciągu 1 miesiąca od dnia otrzymania pisma o przyznanej dofinansowaniu. W/w dokument należy okazać lekarzowi,
  - właściciel zwierzęcia opłacił lekarzowi weterynarii pozostałe 50% kosztów zabiegu, które wynosiły odpowiednio: 75 zł sterylizacja 25,00 zł kastracja,
  - dofinansowanie przyznawane było według kolejności zgłoszeń do wyczerpania środków finansowych.

Łącznie w 2018 r. wpłynęły 32 wnioski, w tym 3 wnioski zostały wycofane. Zabiegom poddano 29 zwierząt z terenu gminy Sulmierzyce, w tym:

Lp.	Zabieg sterylizacji	Zabieg kastracji
Pies	13	0
Kot	13	3

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sulmierzyce na rok 2018 przyczynił się do zmniejszenia ilości bezdomnych zwierząt na terenie gminy. Przeprowadzona akcja sterylizacji i kastracji przyczyniła się do ograniczenia populacji zwierząt bezdomnych.

Koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt to 59096,91 zł, w tym: 53 156,01 zł stanowiły wydatki poniesione na wyłapanie i utrzymanie zwierząt w schronisku, 5 913 zł wydano na opiekę weterynaryjną oraz sterylizację i kastrację zwierząt.

4. Regulamin dofinansowania ze środków budżetu Gminy Sulmierzyce zakupu sadzonek drzew i krzewów miododajnych z przeznaczeniem do zasadzenia na terenie Gminy Sulmierzyce, obowiązujący od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 roku, miał na celu przeciwdziałanie wymieraniu pszczół.

W 2018 r. właściciele 34 posesji zlokalizowanych na terenie gminy złożyli wnioski o przyznanie dofinansowania na wskazany cel. Duże zainteresowanie pozyskaniem dofinansowania wpłynęło na zwiększenie puli środków przeznaczonych na dotacje do zakupu sadzonek drzew i krzewów miododajnych, która ostatecznie wyniosła aż 14 996,00 zł. Na nasadzenia 1555 szt. roślin miododajnych wydano w 2018 r. łącznie 19 315,73 zł.

5. Szacowanie strat wyrządzonych przez suszę

W związku z wystąpieniem w 2018 roku na terenie całego kraju niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, jakim jest susza, Urząd Gminy w Sulmierzycach prowadził procedurę przyjmowania wniosków o oszacowanie szkód w uprawach rolnych na terenie gminy Sulmierzyce. Powołana stała gminna komisja ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych w skład, której zgodnie z zarządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 99/2015 z dnia 22 kwietnia 2015 r. wchodzi pracownik Izby Rolniczej, Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Bratoszewice oraz pracownicy tut. Urzędu.

W okresie od 01.07.2018 r. do 20.07.2018 r. komisja przyjmowała wnioski od rolników w sprawie szacowania szkód, przeprowadziła wizje lokalne i dokonała szacunku szkód. W 2018 roku powierzchnia upraw dotknięta zjawiskiem w gospodarstwach stanowiła 1281,75 ha. Protokoły przekazano do Wojewody Łódzkiego celem potwierdzenia na protokole szkód spowodowanych suszą. Następnie protokoły były przekazywane rolnikom, w celu złożenia wniosku o wypłatę odszkodowania.

XII. Gospodarowanie odpadami

Głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych na terenie gminy Sulmierzyce są gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury i użyteczności publicznej. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzonym przez Gminę Sulmierzyce, nie są objęte nieruchomości niezamieszkałe. Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie gminy mają w obowiązku posiadać indywidualną umowę na odbiór odpadów.

Na terenie gminy rozmieszczone są gniazda dzwony, do których mieszkańcy mogą dostarczać tworzywa sztucznie i szkło. Odpady pochodzą również z koszy ulicznych, przystanków, targowiska i terenów zielonych a także z PSZOK. Ponadto odpady powstają w związku z przeprowadzanymi pracami porządkowymi na terenie placów, chodników i ulic. Gmina Sulmierzyce zapewnia odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości będących własnością Gminy Sulmierzyce takich jak: świetlica wiejska w Bielikach, w Bogumiłowicach, w Chorzenicach, w Ostrołęce, w Piekarach, w Woli Wydrzynej, budynek Urzędu Gminy, budynek OSP w Sulmierzycach, zaplecze sportowe w Sulmierzycach oraz z pojemników przy oczyszczalniach ścieków w Bogumiłowicach i Sulmierzycach a także odpadów z piaskownika i skratki.

Od dnia 1 stycznia 2018 r. odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów odebranych od mieszkańców gminy zajmował się wyłoniony w wyniku przetargu (na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych), przedsiębiorca - firma REMONDIS Sp. z o. o z siedzibą w Częstochowie.

W ramach umowy właściciele nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy kontynuują selektywną zbiórkę odpadów. Odbierane były od mieszkańców następujące frakcje odpadów:

- metale i tworzywa sztuczne (w tym opakowania wielomateriałowe) - pojemnik 1,
- szkło (m. in. opakowania szklane) - pojemnik 2,
- odpady niesegregowane (zmieszane) - pojemnik 3,
- popiół (pochodzący z palenisk domowych) - pojemnik 4,
- odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone - pojemnik 5 lub worek,
- opakowania z papieru i tektury – worek.

Odpady zmieszane odbierane są od właścicieli nieruchomości z częstotliwością 1 raz w miesiącu, odbiór odpadów ze szkła odbywa się 1 raz na kwartał, natomiast odpady z metali i tworzyw sztucznych odbierane są z częstotliwością 1 raz w miesiącu a popiół z palenisk domowych odbierany jest w sezonie grzewczym (od 1 października do 30 kwietnia) raz na miesiąc a poza sezonem grzewczym raz na dwa miesiące zgodnie z harmonogramem.

W związku z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19 z późn. zm.) w roku 2018 system zagospodarowania odpadów został zmodyfikowany. Mieszkańcy mają możliwość zarówno zagospodarować odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone we własnym zakresie (kompostowniki) lub gromadzić w specjalnie przeznaczone na to pojemniki bądź

worki i przekazać ww. frakcję odpadów firmie, z którą gmina ma podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych. Dodatkowo mieszkańcy mogli nadwyżkę odpadów zielonych dostarczać do PSZOK zlokalizowanego w Bogumiłowicach koło oczyszczalni ścieków. Wprowadzono segregację opakowań z papieru i tektury w workach.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i zebranych z terenu gminy Sulmierzyce przedstawia się następująco:

Lp.	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
1	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	536,600
2	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	11,800
3	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	130,500
4	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,08
5	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	32,000
6	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	74,500
7	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	24,500
8	15 01 07	Opakowania ze szkła	94,500
9	10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	264,000
10	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35*	2,540

Ilość odpadów zebranych i odebranych z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w 2018 r.:

- Zużyte opony – 7,500 Mg,
- Odpady wielkogabarytowe – 20,200 Mg,
- Leki inne niż wymienione w 20 01 31 – 0,035 Mg,
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 – 2,980 Mg.

W roku 2016 Rada Gminy w Sulmierzycach podjęła decyzję o zwiększeniu stawki opłat za odbiór i zagospodarowania odpadów, dla których stosuje się przepisy Ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa oraz ilość i pojemność pojemników do zbierania odpadów komunalnych.

W roku 2018 stawki te nie uległy zmianie. I tak opłata dla mieszkańców, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów wynosi 6,50 zł od osoby a dla mieszkańców, którzy zadeklarowali nieselektywną zbiórkę odpadów – 13,00 zł od osoby. Każdy właściciel nieruchomości otrzymał numer konta bankowego, na który uiszcza opłatę.

Koszty wywozu odpadów komunalnych (odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych) z nieruchomości zamieszkałych wraz z wyposażeniem mieszkańców w pojemniki, prowadzeniem Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zgodnie z umową zawartą z przedsiębiorcą wynosiły **625.423,68 zł**. W roku 2018 przeprowadzono mycie i dezynfekcję pojemników na odpady zmieszane. Koszt realizacji zadania wyniósł **26.514,22 zł**.

W oparciu o złożone przez mieszkańców deklaracje, do budżetu łącznie z tytułu opłaty śmieciowej w 2018 r. wpłynęło **321.316,80 zł**. Na dzień 31.12.2018 r. zalegało 98 nieruchomości na łączną kwotę **3.590,90 zł**. Na dwie zaległość został wystawiony tytuł wykonawczy do ściągnięcia w trybie egzekucyjnym. W 2018 r. wysłano 43 wezwania do zapłaty. Wydana została jedna decyzja określająca wysokość opłat za gospodarowanie odpadami, o której mowa w art. 60 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości będących własnością Gminy Sulmierzyce, odpadów komunalnych odbieranych z pojemników przy oczyszczalniach ścieków w Bogumiłowicach i Sulmierzycach oraz odpadów z piaskownika i skratki to **56.609,28 zł**.

Dodatkowymi kosztami związanymi z obsługą systemu były:

- usługa serwisowa systemu GOMIG i KSZOB w kwocie **1.722,00 zł**,
- druk książeczek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie **2.249,89 zł**,
- zlecenie usługi dostarczenia pojemników, odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z dostarczonych pojemników z budynku Zaplecza Sportowego w Sulmierzycach w kwocie **601,04 zł**.

Poziom ograniczania składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2018 roku wyniósł 21,323%, co pozwoliło na osiągnięcie wartości wymaganej (mniejszej lub równej 40%) załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. poz. 2412).

Biorąc pod uwagę wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167) Gmina Sulmierzyce osiągnęła 44,609 % poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych. Wymagany zgodnie z rozporządzeniem poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych na 2018 r. wynosi 30 %. Wobec powyższego Gmina Sulmierzyce wywiązała się z obowiązku narzuconego przedmiotowym rozporządzeniem.

Funkcjonujący system gospodarowania odpadami komunalnymi pozwala na ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz powstawania "dzikich wysypisk", a także na dotrzymanie określonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

XIII. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

Do 21 czerwca 2018 r. wysokość cen za zbiorowe dostarczanie wody wynosiła (zgodnie z Uchwałą Nr XLII/264/2017 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz za zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Sulmierzyce):

Lp.	Taryfowe grupy odbiorców usług	Cena zł/m ³		Dopłata do 1m ³		Cena zł/ m ³ , którą płaci odbiorca	
		netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto
1.	Gospodarstwa domowe i odbiorcy prowadzący działalność rolniczą	4,32	4,67	2,25	2,43	2,07	2,24
2.	Instytucje użyteczności publicznej	4,32	4,67	2,25	2,43	2,07	2,24
3.	Odbiorcy prowadzący działalność gospodarczą z wyjątkiem działalności rolniczej	4,33	4,68	2,25	2,43	2,08	2,25

21 czerwca 2018 r. wysokość cen za zbiorowe odprowadzanie ścieków wynosiła:

Lp.	Taryfowe grupy odbiorców usług	Cena zł/m ³		Dopłata do 1m ³		Cena zł/ m ³ , którą płaci odbiorca	
		netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto
1	Gospodarstwa domowe i jednostki organizacyjne gminy	15,68	16,93	13,28	14,34	2,40	2,59
2	Pozostali odbiorcy	15,68	16,93	13,28	14,34	2,40	2,59

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami w miesiącu maju 2018 r. taryfy za zbiorowe odprowadzanie ścieków i zbiorowe zaopatrzenie w wodę dla Gminy Sulmierzyce zatwierdzone zostały przez organ regulacyjny – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu (decyzja z dnia 22 maja 2018 r. znak: PO.RET.070.208.2.2018.MZ).

W dniu 14 czerwca podjęta została Uchwała Nr LI/324/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach w sprawie dopłat dla taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków

Od 22 czerwca 2018 r. wysokość cen za zbiorowe dostarczanie wody wynosi:

Lp.	Taryfowe grupy odbiorców usług	Cena zł/m ³		Dopłata do 1m ³		Cena zł/ m ³ , którą płaci odbiorca	
		netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto
1	Gospodarstwa domowe i odbiorcy prowadzący działalność rolniczą	5,45	5,89	3,38	3,65	2,07	2,24
2	Instytucje użyteczności publicznej	6,02	6,50	3,95	4,27	2,07	2,24
3	Odbiorcy prowadzący działalność gospodarczą z wyjątkiem działalności rolniczej	6,02	6,50	3,94	4,26	2,08	2,25

Od 22 czerwca 2018 r. wysokość cen za zbiorowe odprowadzanie ścieków wynosi:

Lp.	Taryfowe grupy odbiorców usług	Cena zł/m ³		Dopłata do 1m ³		Cena zł/ m ³ , którą płaci odbiorca	
		netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto
1	Gospodarstwa domowe i jednostki organizacyjne gminy	14,06	15,18	11,66	12,59	2,40	2,59
2	Pozostali odbiorcy	14,90	16,09	12,50	13,50	2,40	2,59

W gminie Sulmierzyce łączna długość sieci wodociągowej wynosi 105 km.

Łączna długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej wynosi 29,2 km.

Zadania dotyczące administrowania siecią wodociągowo – kanalizacyjną wykonuje Gmina Sulmierzyce, która także zarządza oczyszczalnią ścieków w Sulmierzycach i w Bogumiłowicach oraz 2 ujęciami wody przeznaczonej do spożycia, które znajdują się w miejscowości Sulmierzyce i Dąbrówka.

Woda dostarczana była 1508 odbiorcom, a ścieki odprowadzane były od 863 odbiorców.

Dostawa wody i odbiór ścieków odbywały się w sposób ciągły. Zgłaszane awarie usuwane były natychmiast własnymi siłami nie powodując dłuższych i uciążliwych dla odbiorców przerw w dostawie wody i odbiorze ścieków.

Jakość dostarczanej wody była dobra (stały monitoring Powiatowego Sanepidu). Woda pobierana z ujęć wody poddawana była badaniom laboratoryjnym w laboratoriach posiadających odpowiednie certyfikaty i akredytacje zgodnie z harmonogramem badań oraz wytycznymi wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W celu zapewnienia ciągłości dostaw wody mieszkańcom, Gmina Sulmierzyce zawarła porozumienia z Gminą Lgota Wielka, Gminą Strzelce Wielkie oraz Gminą Rząśnia, na mocy których w/w gminy zobowiązały się do ciągłej i niezawodnej dostawy wody mieszkańcom gminy Sulmierzyce z zachowaniem odpowiedniego ciśnienia wody.

W dniu 21 grudnia 2018 r., w ramach likwidacji szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego w postaci obniżenia zwierciadła wód podziemnych, Gmina Sulmierzyce zawarła również porozumienie z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S. A., na mocy którego Gmina Sulmierzyce zobowiązana jest do przystosowania 2 studni systemu odwodnieniowego, będących własnością PGE, dla potrzeb ujęcia komunalnego; natomiast PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S. A. zobowiązana jest do wybudowania wodociągu na odcinku od w/w studni do działki położonej w m. Piekary i przekazania go na własność Gminie Sulmierzyce.

XIV. Podatki i opłaty lokalne

1. Podatek od nieruchomości

W roku 2018 na terenie Gminy Sulmierzyce obowiązywały stawki podatku od nieruchomości podjęte Uchwałą Nr XLII/260/2017 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.

Stawki podatku od nieruchomości w 2018 roku wyglądały następująco:

Rodzaj nieruchomości	Stawka podatku
Budynki mieszkalne	0,31 zł/m ²
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	15,00 zł/m ²
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,80 zł/m ^{2B}
Budynki lub ich części związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	4,70 zł/m ^{2B}
Budynki pozostałe	3,89 zł/m ²
Budowle	2%
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,91 zł/m ²
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	4,63 zł/m ²
Grunty pozostałe	0,43 zł/m ²
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji	3,04 zł/m ²

Dochody z tytułu podatku od środków transportowych w 2018 roku wyniosły **17 372 033,44 zł.**

2. Podatek rolny

Stawka podatku rolnego określona została Uchwałą Nr XLII/261/2017 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 29 listopada 2017 roku w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego. Zgodnie z podjętą przez Radę Gminy Uchwałą (obniżono cenę skupu żyta z kwoty 52,49 zł/1q do 41,38 zł/1q) wynosiły:

1. Dla gruntów stanowiących gospodarstwo rolne z 1 ha przeliczeniowego: **103,45 zł**;
2. Dla gruntów rolnych nie stanowiących gospodarstw rolnych z 1 ha fizycznego: **206,90 zł**.

Dochody z tytułu podatku od środków transportowych wyniosły **203 549,02 zł**.

3. Podatek leśny

Wysokość stawki podatku leśnego w roku 2018 obowiązywała w wysokości ustalonej na podstawie Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2017 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2017 r. Stawka podatku leśnego na podstawie komunikatu Prezesa GUS z 20 października 2017 r. – cena drewna wynosiła 197,06 zł/1 m³ wobec czego stawka podatku leśnego od 1 ha fizycznego gruntów leśnych wynosiła – **43,35 zł**.

Dochody z tytułu podatku od środków transportowych wyniosły **26 166,17 zł**.

4. Podatek od środków transportowych

Stawki podatku od środków transportowych obowiązywały na podstawie Uchwały Rady Gminy w Sulmierzycach Nr XLII/263/2017 z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych w Gminie i wynosiły:

- 1) od samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu:
  - a) powyżej 3,5 tony do 5,5 tony włącznie - 560,00 zł,
  - b) powyżej 5,5 tony do 9 ton włącznie - 670,00 zł,
  - c) powyżej 9 ton a poniżej 12 ton - 716,00 zł;
- 2) od samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton:

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita	Oś jezdna z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inne zawieszenia osi jezdnych
DWIE OSIE		
a) od 12 ton i poniżej 15 ton	1363,00 zł	1373,00 zł
b) od 15 ton	1456,00 zł	1466,00 zł
TRZY OSIE		
c) od 12 ton i poniżej 21 ton	1599,00 zł	1610,00 zł
d) od 21 ton	1789,00 zł	1797,00 zł
CZTERY OSIE i więcej		
e) od 12 ton i poniżej 27 ton	1881,00 zł	1890,00 zł
f) od 27 ton i poniżej 31 ton	1929,00 zł	2474,00 zł

g) od 31 ton	2022,00 zł	2474,00 zł
--------------	------------	------------

3) od ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów:

a) od 3,5 tony i poniżej 12 ton - 1307,00 zł;

4) od ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton:

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita	Oś jezdna z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inne zawieszenia osi jezdnych
DWIE OSIE		
a) od 12 ton i poniżej 18 ton	1513,00 zł	1523,00 zł
b) od 18 ton i poniżej 25 ton	1542,00 zł	1552,00 zł
c) od 25 ton i poniżej 31 ton	1561,00 zł	1570,00 zł
d) od 31 ton	1579,00 zł	1954,00 zł
TRZY OSIE i więcej		
e) od 12 ton i poniżej 40 ton	1648,00 zł	1739,00 zł
f) od 40 ton	2146,00 zł	2571,00 zł

5) od przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego:

a) od 7 ton i poniżej 12 ton - 654,00 zł;

6) od przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego:

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita	Oś jezdna z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inne zawieszenie osi jezdnych
JEDNA OŚ		
a) od 12 ton i poniżej 25 ton	657,00 zł	668,00 zł
b) od 25 ton	846,00 zł	855,00 zł
DWIE OSIE		
c) od 12 ton i poniżej 33 ton	1081,00 zł	1091,00 zł
d) od 33 ton i poniżej 38 ton	1148,00 zł	1303,00 zł
e) od 38 ton	1167,00 zł	1715,00 zł
TRZY OSIE i więcej		
f) od 12 ton i poniżej 38 ton	1183,00 zł	1195,00 zł
g) od 38 ton	1205,00 zł	1291,00 zł

7) od autobusów w zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:

- a) mniej niż 22 miejsca - 1316,00 zł,
- b) równej lub wyższej niż 22 miejsca - 1665,00 zł.

Na mocy niniejszej uchwały zwolnione od podatku od środków transportowych były pojazdy służące dowożeniu dzieci do szkół prowadzonych przez Gminę Sulmierzyce.

W 2018 r. wystawiono 2 upomnienia na kwotę 3152,00 zł.; zaległości te zostały spłacone przez podatników.

Dochody z tytułu podatku od środków transportowych wyniosły:

- od osób fizycznych – **48.265,00 zł**,
- od osób prawnych – **39.295,00 zł**.

XV. Oświata i edukacja

Sieć szkolno-przedszkolna w gminie Sulmierzyce w 2018 roku przedstawiała się następująco:

- Szkoła Podstawowa w Sulmierzycach z klasami publicznego gimnazjum;
- Publiczne Przedszkole w Sulmierzycach;
- Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Dworszowicach Pakoszowych;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bogumiłowicach, w skład którego wchodzi:
  - Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Bogumiłowicach;
  - Przedszkole w Bogumiłowicach.

Liczba uczniów i nauczycieli w poszczególnych placówkach na dzień 30 września 2018 r. wyglądała następująco:

Lp.	Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Etaty
1	Szkoła Podstawowa w Sulmierzycach z klasami publicznego gimnazjum	273	40 nauczycieli (pełny etat – 36)	39,00
	- szkoła podstawowa	235		
	- gimnazjum	38		
2	Publiczne Przedszkole w Sulmierzycach	124	14 nauczycieli (pełny etat - 11)	12,04
3	Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Dworszowicach Pakoszowych	64	25 nauczycieli (pełny etat – 7)	13,91
	- szkoła podstawowa	53		
	- oddział przedszkolny	11		
4	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bogumiłowicach	101	29 nauczycieli (pełny etat – 16)	21,16
	- szkoła podstawowa	67		
	- przedszkole	34		

Poniżej zamieszczamy tabelę obrazującą wydatki poniesione na oświatę i wychowanie w 2018 roku:

Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	Subwencja oświatowa	Środki własne gminy
17 479 581,18 zł	7 565 315,27 zł	9 914 265,91 zł	3 913 316,00 zł	13 566 265,18 zł*

* w tym środki pozyskane na budowę przedszkola w wysokości 5 193 515,61 zł

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2017/2018:

Zakres egzaminu	Stanin szkoły	Średni wynik procentowy			
		szkoła	powiat	województwo	kraj
Część humanistyczna					
Język polski	średni	68%	62%	67%	68%
Historia i WOS	wyżej średni	59%	52%	58%	59%
Część matematyczno-przyrodnicza					
Matematyka	wyżej średni	55%	48%	52%	52%
Przedmioty przyrodnicze	wyżej średni	56%	52%	56%	56%
Język obcy					
J. angielski pp*	średni	65%	59%	67%	68%
J. angielski pr*	wyżej średni	54%	43%	50%	52%
J. niemiecki pp*	wysoki	66%	52%	50%	52%
J. niemiecki pr*	średni	34%	35%	48%	42%

*(pp) – poziom podstawowy

* (pr) – poziom rozszerzony

Stypendia motywacyjne Wójta Gminy

Podczas zakończenia roku szkolnego 2017/2018 najzdolniejszym uczniom wręczono Stypendia motywacyjne. Wyróżnionych zostało 70 uczniów szkół podstawowych i klas gimnazjalnych:

- 12 ze Szkoły Podstawowej w Bogumiłowicach,
- 6 ze Szkoły Podstawowej w Dworszowicach Pakoszowych,
- 52 ze Szkoły Podstawowej w Sulmierzycach, w tym 36 z klas szkoły podstawowej oraz 16 z klas gimnazjalnych

Łącznie wypłacono stypendia na kwotę **23 100,00 zł.**

Stypendia szkolne

Uczniowie, którzy zamieszkują na terenie gminy Sulmierzyce i znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej mogą ubiegać się o stypendia szkolne. W roku 2018 ta forma pomocy uczniom przedstawiała się następująco:

	Liczba uczniów	Kwota
II semestr roku szkolnego 2017/2018	64	38 145,51 zł
I semestr roku szkolnego 2018/2019	56	24 043,50 zł
	Razem:	62 189,01 zł

Program „Aktywna tablica”

Gmina Sulmierzyce w 2018 roku otrzymała środki finansowe w ramach dotacji celowej na zakup wybranych pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach Rządowego programu rozwijania infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” dla Szkoły Podstawowej w Sulmierzycach i Szkoły Podstawowej w Bogumiłowicach. Wysokość dofinansowania to 14 000,00 zł dla każdej placówki.

Szkoły przeznaczyły je na zakup interaktywnych monitorów dotykowych. Monitory będą wykorzystywane przede wszystkim w procesie realizacji podstawy programowej oraz rozwijaniu zainteresowań uczniów. Zwiększy się również częstotliwość korzystania z pakietów edukacyjnych, programów, aplikacji, gier i edukacyjnych stron internetowych.

XVI. Działania kulturalne i promocyjne

Nagrody Wójta Gminy za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury

W roku 2018 gratulacje, nagrody i okolicznościowe dyplomy z rąk Wójta Gminy – Gabriela Orzeszka oraz Przewodniczącego Rady Gminy – Tadeusza Kruszyńskiego otrzymali członkowie Gminnej Orkiestry Dętej w Sulmierzycach oraz lokalni twórcy: rzeźbiarz Henryk Chałubiec, malarz Jerzy Kacprowski oraz poeta Dariusz Kuśmierk. Wszystkich tegorocznych laureatów było 22 a łączna kwota wypłaconych nagród sięgnęła 11 900 zł.

CEPELIADA 2018 – Święto Muzyczno-Kulturalne w Sulmierzycach

Tradycyjnie na początku czerwca organizowana była największa impreza muzyczno-kulturalna na terenie naszej gminy. Cepeliada połączona była z Sulmierzyckim Złotem Motocyklowym, na który dotarło ponad 300 motocykli z całej Polski oraz kilkanaście zabytkowych samochodów. Podczas zlotu można było oglądać wspaniałe motocykle, zobaczyć pokaz crossów, wziąć udział w symulacji dachowania, a nawet obejrzeć pokaz akcji ratowniczo-gaśniczej z udziałem OSP Sulmierzyce. Ponadto motocykle tradycyjnie wzięły udział w paradzie po gminie Sulmierzyce.

Zwyczajowo na scenie wystąpiły dzieci i młodzież z gminnych placówek oświatowych, a po nich gminna orkiestra dęta. Gwiazdami wieczoru były zespół Lady Pank oraz wokalistka Sylwia Grzeszczak.

W namiotach wokół boiska można było spróbować wyśmienitego tradycyjnego jedzenia przygotowanego przez stowarzyszenia działające na terenie gminy Sulmierzyce, podziwiać dzieła regionalnego malarza Pana Jerzego Kacprowskiego, a także rzeźbiarza Pana Henryka Chałubca. Przeprowadzono również zawody strzeleckie. Poza tym nie mogło zabraknąć atrakcji dla najmłodszych, takich jak dmuchańce, kule wodne, trampoliny, karuzele, malowanie twarzy, zabawy z animatorami czy przejażdżki konne.

Plener rzeźbiarski

Od 17 do 22 lipca w parku, przy budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Sulmierzycach, trwał plener rzeźbiarski, w którym udział wzięło sześciu artystów. Wielu mieszkańców z zaciekawieniem obserwowało postępy ich pracy. Uczestnicy pleneru stworzyli sześć drewnianych rzeźb – bohaterów bajek i filmów dla najmłodszych. Powstałe dzieła trafiły na plac przy nowym przedszkolu w Sulmierzycach, gdzie stanowią nie tylko ozdobę przestrzeni wokół budynku, ale stały się również dodatkową, ciekawą atrakcją dla dzieci.

Sulmierzyce Dance Cup

13 stycznia 2018 r. w hali Szkoły Podstawowej w Sulmierzycach odbył się I Ogólnopolski Festiwal Tańca Sulmierzyce Dance Open 2018. Impreza została zorganizowana przez Gminę Sulmierzyce przy współpracy z Akademią Tańca Mass-Team z Radomska. Blisko 600 zawodników i zawodniczek rywalizowało w 17 kategoriach. Gmina Sulmierzyce była reprezentowana przez dwa zespoły: Czadersów i Mini Czadersów w kategorii 7-9 lat formacje. Zespoły zdobyły odpowiednio III miejsce i wyróżnienie.

Festyny i Obchody Dnia Strażaka

Gmina Sulmierzyce każdego roku organizuje festyny i mniejsze imprezy kulturalne. W 2018 roku odbyły się następujące wydarzenia:

5 maja – festyn z okazji Święta Strażaka;

7 lipca – festyn w Eligiowie;

1 września – pożegnanie wakacji w Dworszowicach Pakoszowych;

15 września – pożegnanie lata w Kodraniu.

Na każdej imprezie organizator zapewnia atrakcji dla dzieci w postaci dmuchańców i zjeżdżalni. O zaplecze kulinarne dla uczestników dbają stowarzyszenia z terenu gminy, przyrządzając lokalne potrawy. Imprezowicze każdego razu mogą wziąć udział w zawodach strzeleckich, a zabawa trwa do późnych godzin nocnych przy akompaniamencie zespołów muzycznych.

Świetlice wiejskie

Gmina Sulmierzyce w związku z kontynuacją projektu realizowanego w ramach działania 8.3 „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Sulmierzyce” organizuje zajęcia na świetlicach wiejskich. Każdy budynek został wyposażony w przedmioty potrzebne do sprawnego działania, w tym komputery, stoły do tenisa, zabawki, gry i różnego rodzaju materiały biurowe. Kierownicy świetlic organizują zajęcia zarówno dla dzieci jak i dorosłych. W roku 2018 na terenie gminy działały w następujących miejscowościach: Piekary, Wola Wydrzyna, Bogumiłowice, Sulmierzyce, Ostrołęka, Eligiów, Bieliki i Chorzenice.

Imprezy kulturalno-oświatowe organizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Sulmierzycach w 2018 roku

Najważniejsze imprezy kulturalno-oświatowe adresowane do dorosłych:

Nazwa imprezy	data-miesiąc
<u>Spotkania autorskie:</u> 1. Spotkanie autorskie z Karolina Wilczyńska 2. Spotkanie z Izabellą Frączyk 3. Spotkanie z Magdą Stachula 4. Spotkanie Elżbietą Stępień 5. Spotkanie z Lechem Dyblikiem	marzec maj wrzesień październik listopad
Dyskusje nad książką	cały rok
1. Koncert kolęd i pastorałek 2. Dzień Kobiet 3. Koncert patriotyczny 4. Wieczór poezji 5. Narodowe czytanie	styczeń marzec listopad październik wrzesień
<u>Imprezy wyjazdowe:</u> 1. Filharmonia Częstochowska 2. Amfiteatr opolski -Polska Noc Kabaretowa 3. Wycieczka –Kotlina Kłodzka „Z biblioteką zwiedzamy Polskę” 4. Wyjazd do teatru	kwiecień maj wrzesień grudzień
Rajd rowerowy Odjazdowy Bibliotekarz	maj
Spotkania dotyczące realizacji projektu CATL	cały rok
Joga dla początkujących	cały rok
Gimnastyka dla seniorów	cały rok
E- pasjonaci - Tydzień z internetem	marzec
Warsztaty artystyczne	cały rok

Najważniejsze imprezy kulturalno-oświatowe adresowane do dzieci i młodzieży:

Nazwa imprezy	data - miesiąc
<u>Lekcje biblioteczne:</u> 1. Dzień Dobry Książko 2. Pasowanie na czytelnika 3. Poznajemy prace bibliotekarza 4. Biblioteka jest ok! 5. Dzień pluszowego misia	styczeń-czerwiec maj wrzesień grudzień listopad
<u>Spotkania autorskie:</u> 1. Spotkanie autorskie Karolina Wilczyńska 2. Spotkanie autorskie Renata Piątkowska 3. Spotkanie Arkadiusz Niemirski 4. Spotkanie Ewa Chotomska 5. Spotkanie Piotr Firkowski	marzec wrzesień październik listopad listopad
Dzień przedsiębiorczości – poznajemy zawód bibliotekarza	marzec
<u>Konkursy:</u> 1. Konkurs plastyczny „Zdrowy styl życia wolny od nałogów” 2. Konkurs recytatorski z okazji Dnia Matki 3. „Oto mój Miś”	październik maj listopad
Klub Malucha	cały rok
<u>Zajęcia w wakacje:</u> 1. Wyjazd do figloraju, na kręgielnię i do kina 2. Zumba 3. Gry i zabawy na świeżym powietrzu, 4. Głośne czytanie, zagadki 5. Zabawy plastyczne 6. Zajęcia komputerowe oraz z tabletami 7. Warsztaty artystyczne 8. Dyskoteka 9. Przedstawienie teatralne	czerwiec -lipiec
Dyskusje nad książką – klub dla dzieci	cały rok
<u>Warsztaty organizowane w ferie zimowe:</u> plastyczne, teatralne, kulinarne, malarskie	luty
Uroczyste wręczenie nagród za działalność kulturalną	sierpień
Orkiestra Werble	cały rok cały rok
Nauka gry na Keyboardzie	wrzesień-grudzień

Koło plastyczne	cały rok
Spotkanie z wesołą biblioteką	cały rok
Akcja „żonkil”	kwiecień
Udział w projekcie Mirabelka	listopad
Projekt Mała książka wielki człowiek	wrzesień-grudzień
Przedstawienie pacynkowe Przedstawienia teatralne	listopad lipiec
Dzień Głośnego czytania	wrzesień
Narodowe czytanie	wrzesień

XVII. Sport

W gminie Sulmierzyce znajduje się rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna, na którą składają się przede wszystkim:

- 6 boisk sportowych bądź kompleksów boisk (kompleks ORLIK i stadion piłkarski w Sulmierzycach, kompleks ORLIK i boisko piłkarskie z infrastrukturą w Dworszowicach Pakoszowych, boisko do piłki nożnej w Bogumiłowicach, boisko do koszykówki i siatkówki w miejscowości Ostrołęka);
- 4 sale sportowe (hala sportowa i salka gimnastyczna w Sulmierzycach, sala gimnastyczna w Dworszowicach Pakoszowych, sala sportowa w Bogumiłowicach);
- siłownia w Sulmierzycach przy ul. Strażackiej 9B;
- parki w Sulmierzycach z małą architekturą oraz urządzeniami siłowni zewnętrznej;
- skwery w miejscowościach Chorzenice i Marcinów;
- 7 siłowni zewnętrznych w miejscowościach: Sulmierzyce, Bieliki, Wola Wydrzyna, Bogumiłowice, Dworszowice Pakoszowe, Ostrołęka i Eligiów;
- place zabaw w miejscowościach: Piekary, Dworszowice Pakoszowe, Bogumiłowice, Eligiów, Ostrołęka, Kodrań, Bieliki, Sulmierzyce.

Na terenie gminy Sulmierzyce działają trzy kluby sportowe:

- LKS „Unia” Sulmierzyce
- LKS „Słowian” Dworszowice Pakoszowe
- „Akademia Sportu” Sulmierzyce

W 2018 r. otrzymały one następujące dotacje z budżetu gminy:

Lp.	Nazwa klubu	Kwota otrzymanej dotacji
1	LKS „Unia” Sulmierzyce	117 000,00 zł
2	LKS „Słowian” Dworszowice Pakoszowe	65 700,00 zł
3	„Akademia Sportu” Sulmierzyce	20 000,00 zł
Razem:		202 700,00 zł

Poza dofinansowywaniem działalności klubów sportowych, gmina Sulmierzyce w 2018 r. organizowała szereg imprez i zawodów sportowych:

- Wędkarskie Grand Prix o Puchar Wójta Gminy Sulmierzyce w ramach którego odbywają się w okresie wiosenno-letnio-jesiennym zawody wędkarskie – 5 imprez;
- w partnerstwie z Okręgowym Klubem Strzelectwa Sportowego „10-ka Radomsko” zrealizowano projekt „Sportowa gmina! Sulmierzyce 2018”, na który udało się pozyskać 80 000, 00 zł dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Projekt ten stanowił cykl imprez sportowych odbywających się przez cały 2018 rok;
- Turniej dla dzieci z rocznika 2009 i młodszych „Mali Mistrzowie”;
- Wiosenny i jesienny Turniej tenisa stołowego dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- Zawody Strzeleckie „Wiosna Open”;
- Zawody Strzeleckie „Puchar Wiosny”;
- Turniej piłki nożnej na Orliku;
- Obóz sportowy dla dzieci w Sztutowie;
- Obóz sportowy dla dzieci w Zakopanem;
- Obóz taneczny dla dzieci w Jantarze;
- Zawody strzeleckie Jesień Sulmierzyce Open;
- Sulmierzycką Halową Ligę Piłki Nożnej.

Ponadto w 2018 roku zorganizowano także cykl rajdów rowerowych. Miłośnicy dwóch kółek mogli brać udział w dwóch rywalizacjach – w ramach projektu współfinansowanego ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki „Sportowa Gmina! Sulmierzyce 2018” oraz we współzawodnictwie z innymi organizacjami „Kręcimy Kilometry dla Sulmierzyc 2018” w ramach konkursu Fundacji Lotto „odLOTTOwa jazda”. W drugim projekcie gmina Sulmierzyce zajęła wysokie 10 miejsce z przejechanymi ponad 300 tys. kilometrami.

Gmina Sulmierzyce oferowała również szereg zajęć dodatkowych dla dzieci i dorosłych:

- taniec nowoczesny - Pod okiem wykwalifikowanego instruktora ćwiczyły dwie grupy: Czadersi i Miniczadersi, a od września zajęcia raz w tygodniu odbywają się także w przedszkolu.;
- taniec towarzyski – zajęcia dla dzieci ze szkół podstawowych z terenu gminy Sulmierzyce ruszyły wraz z początkiem roku szkolnego 2018/2019;
- nauka pływania dla dzieci z klas II – VI szkół podstawowych z terenu gminy Sulmierzyce;
- pilates;
- karate dla dzieci;
- siatkówka dziecięca;
- zumba;
- kółko motoryzacyjne;
- tenis stołowy.

XVIII. Zdrowie

Na terenie gminy funkcjonował jeden podmiot leczniczy, zarządzanych przez gminę – Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia z siedzibą w Sulmierzycach przy ul Słonecznej 6. Łączna liczba udzielonych porad wynosi 22 661 (z czego 4136 dla dzieci). Miesiącem, w którym udzielono najwięcej porad w 2018 roku jest październik – 2155.

W 2018 roku liczba osób zadeklarowanych wynosiła 3 834 osoby. Ich przedział wiekowy przedstawia się następująco:

Na terenie gminy w 2018 roku realizowano następujące programy zdrowotne:

1. Program zdrowotny pn. „Szczepienia ochronne przeciw grypie”

Program przyjęto uchwałą Nr LIII/338/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 10 sierpnia 2018 r. Jest to program skierowany do wszystkich mieszkańców gminy Sulmierzyce, która liczy 4447 osób, ze wskazaniem szczególnej grupy ryzyka o zanizonej odporności immunologicznej (tj. dzieci w wieku 6-59 m.ż. oraz osoby starsze powyżej 50 r.ż.).

Jego głównym celem jest uniknięcie zachorowań, a także uniknięcie powikłań pogrypowych pacjentów oraz redukcja hospitalizacji, znacząca redukcja wizyt ambulatoryjnych oraz ograniczenie przypadków śmierci wśród osób starszych. Sposób jaki przyjęliśmy, aby osiągnąć powyższe cele to realizacja działań profilaktycznych obejmujących przeprowadzenie edukacji zdrowotnej oraz akcji szczepień ochronnych.

W 2018 roku przebadano i zaszczepiono 240 osób (w tym 116 kobiet oraz 124 mężczyzn). Koszt całkowity 18 750 zł. W porównaniu do 2017 roku nastąpił wzrost osób zaszczepionych o 20. Nie odnotowano osób, które nie zostały objęte programem ze względów zdrowotnych lub zrezygnowałyby z własnej woli. Przeprowadzenie badania lekarskiego oraz wykonanie szczepienia szczepionką Influvac Tetra realizował Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia w Sulmierzycach.

2. Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) na lata 2018 -2022

Przyjęty został uchwałą Nr LV/358/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 5 października 2018 r. Głównym celem programu jest obniżenie zachorowalności i umieralności kobiet na raka szyjki macicy spowodowanych wirusem HPV oraz zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom i zakażeniom wywołanym przez wirus wśród mieszkanki Gminy Sulmierzyce. Program skierowany jest dla dzieci w wieku 13 lat (w latach 2018 – 2022 będą to dziewczęta oraz chłopcy z roczników od 2005 do 2009).

Dziewięciowalentna szczepionka, przeciw wirusowi brodawczaka, jest najnowszą szczepionką na rynku o najszerszym spektrum ochrony. Realizatorem programu jest Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia w Sulmierzycach, który podaje dwie dawki szczepionki Gardasil 9. Koszt dwóch dawek szczepionki na jedną osobę wyniósł 868, 28 zł. W 2018 roku pierwszą dawkę szczepionki podano 35 dzieciom (19 dzieci z rocznika 2005 oraz 15 dzieci z rocznika 2006).

Na realizację programu w 2018 roku przeznaczono kwotę w wysokości 15 434,90 zł. Okres realizacji programu dla dzieci z rocznika 2005 oraz 2006 to 8 listopada 2018 r. – 31 grudnia 2019 r. Szacunkowa kwota na zaszczepienie wszystkich dzieci z rocznika 2005 oraz 2006 to 82 145,20 zł.

3. Gminny Program Promocji i Profilaktyki Zdrowia

- z zakresu ginekologii oferuje konsultacje i porady specjalistyczne lekarza ginekologa Roberta Skalskiego oraz wykonanie badania ginekologicznego - usg. Na ten cel Gmina Sulmierzyce przeznacza corocznie środki pieniężne w kwocie 40 000 zł. Ze sprawozdania za 2018 rok wynika, że świadczenia realizowano w okresie 4 stycznia do 31 grudnia 2018 roku udzielono 560 porad (w tym 119 porad dla kobiet w ciąży). Lekarz ginekolog przyjmował pacjentów dwa razy w miesiącu;

- **z zakresu rehabilitacji** ma zapewnić mieszkańcom dostęp do świadczeń zdrowotnych z zakresu rehabilitacji i masażu jak najbliżej miejsca zamieszkania. W szczególności możliwość korzystania z ponadstandardowych form leczenia, terapii i rehabilitacji oraz wczesne rozpoczęcie procesu rehabilitacji u dzieci ukierunkowane na zapobieganie wad postawy oraz poprawę rozwoju fizycznego. Wykonywane świadczenia to zabiegi w zakresie fizykoterapii, kinezyterapii, masażu klasycznego oraz mechanicznego, drenażu limfatycznego, terapii manualnej, kinesiologii taping, PNF, masażu kamieniami wulkanicznymi. Wszystkie zabiegi zdrowotne wykonywane były w siedzibie Samodzielnego Gminnego Publicznego Ośrodka Zdrowia przez Panią Dorotę Gładysz-Pacuda. Co roku, na ten cel Gmina Sulmierzyce przekazuje kwotę 36 000 zł. W 2018 roku w okresie od 4 stycznia do 31 grudnia wykonano 14984 zabiegi podczas 2488 wizyt;

- **z zakresu badań ultrasonograficznych** - zapewnienie mieszkańcom możliwości wykonania USG: brzucha, ślinianek, tarczycy, szyi, jąder, dołów podkolanowych, zmian powierzchniowych. W okresie 4 stycznia do 31 grudnia 2018 roku przyjęto ok. 400 pacjentów i przeznaczono na ten cel kwotę 42 000,00 zł, która wykorzystano w kwocie 36 126,20 zł. Badanie USG przeprowadza Pani Agnieszka Jedlina;

- **z zakresu dietetyki** - udzielanie świadczeń z zakresu poradnictwa prawidłowego odżywiania się, w szczególności: udzielanie porad żywieniowych, dokonywanie analizy składu ciała, wsparcie rodzin z problemami otyłości, przeprowadzanie spotkań edukacyjnych w szkołach z zakresu zasad zdrowego odżywiania dla rodziców. Gmina w 2018 roku przeznaczyła na te świadczenia 60 000 zł. Ze sprawozdania za 2018 r. wynika, że:

- udzielono łącznie 467 porad (z czego 103 dla dzieci)

- z pierwszej wizyty skorzystało 62 pacjentów (z czego 15 dzieci).

Dietetyk Pani Sławomira Tokarska przyjmowała w każdy wtorek oraz w pierwszy poniedziałek miesiąca.

4. Gminny program profilaktyki próchnicy dla dzieci na lata 2015 – 2019

Program skierowany do dzieci w wieku od 5 do 13 lat mieszkających na terenie gminy Sulmierzyce lub uczęszczających do szkół lub przedszkoli gminy Sulmierzyce. W ramach programu Pan Łukasz Biesaga realizował badania stomatologiczne obejmujące diagnostykę próchnicy oraz wykrycie wad zgryzu, instruktaż higieny jamy ustnej, pokrywanie lakierem fluorkowym wszystkich zębów stałych oraz lakowanie zębów. Przeprowadzone zostały spotkania edukacyjne nt. choroby próchnicowej w przedszkolach i szkołach dla dzieci (również dla 3 i 4 -latków), natomiast zabiegi stomatologiczne w Samodzielnym Gminnym Ośrodku Zdrowia w Sulmierzycach przy ul. Słonecznej 6.

Gmina Sulmierzyce na realizację tego zadania w 2018 roku przeznaczyła środki w wysokości 79 660,00 zł. Ze sprawozdania za 2018 rok wynika, że roku wykonano 1169 zabiegów.

XIX. Pomoc społeczna

Na terenie gminy Sulmierzyce w 2018 roku realizowano następujące programy:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Sulmierzyce na lata 2016-2018, który przyjęto uchwałą Rady Gminy w Sulmierzycach Nr XVII/97/2016 z dnia 28 stycznia 2016 r.

Jego głównym celem jest tworzenie warunków umożliwiających realizowanie na terenie Gminy Sulmierzyce polityki na rzecz wzmocnienia rodziny przede wszystkim poprzez:

- wspieranie funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym,
- wsparcie materialne dla ubogich rodzin z dziećmi,
- wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalenie zasobów tkwiących w rodzinach,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Na realizację programu w 2018 r. wydano 36 780,00 zł, w tym:

- środki z dotacji - 17 726,00 zł;
- środki własne - 19 054,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulmierzycach zatrudniał w 2018 r. jednego asystenta rodziny na jeden etat. Pod opieką asystenta rodziny znajduje się aktualnie 13 rodzin, w których wychowuje się 26 dzieci. Czas pracy asystenta z poszczególnymi rodzinami zależy od problemów, z jakimi się one borykają oraz stopnia ich natężenia, średnio wynosi 3 godziny w tygodniu.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta charakteryzują się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niewłaściwym wypełnianiem ról społecznych, a także problemami ekonomicznymi, w pięciu z nich występuje problem choroby alkoholowej. Asystent rodziny pracuje również z dwoma rodzinami, których dzieci znajdują się w rodzinach zastępczych. Praca ta opiera się głównie na zwiększaniu szans na powrót dzieci w środowisko rodziny biologicznej. Ponadto każda rodzina zmagą się z indywidualnymi problemami dotyczącymi np. bezrobocia (6 rodzin), chorób poszczególnych członków rodziny (3 rodziny), zaburzonych relacji wewnątrzrodzinnych (6 rodzin) czy problemów psychoedukacyjnych dzieci (6 rodzin). Należy zaznaczyć, że z dniem 01.01.2019 r. została zakończona praca z 1 rodziną.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sulmierzyce na rok 2018 opracowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program został przyjęty uchwałą Nr XLV/274/2018 z dnia 29 stycznia 2018 r., jego głównym celem było zmniejszenie szkodliwości picia alkoholu na terenie gminy Sulmierzyce.

Program realizowano przede wszystkim poprzez :

- informacje o szkodliwości picia alkoholu,
- informacje o zakazie sprzedaży alkoholu w punktach sprzedaży osobom nieletnim,
- zakaz reklamy alkoholu,
- prowadzeniu kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
- badaniu na miejscu warunków estetycznych wewnątrz budynków gdzie miała być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych.

W zakresie profilaktyki przeciwalkoholowej Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określał działania zmierzające do ograniczenia spożycia alkoholu, zmiany struktury jego spożycia, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, szkolenie pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wysokość wydatkowanych środków na realizację Programu to 89.912,88 zł, w tym:

- koszt spraw sądowych -160,00 zł
- koszty badań przez biegłych sądowych - 1.440,00 zł
- koszty Poradni Życia Rodzinnego – 8.700,00 zł
- zatrudnienie Terapeuty ds. uzależnień – 10.410,00 zł
- zatrudnienie psychiatry – 21.600,00 zł
- dofinansowanie do wyjazdów dzieci: wycieczki, zielona szkoła, teatr, kino - 17.690,77 zł
- programy profilaktyczne, konkursy, szkolenia – 1.331,00 zł
- zajęcia taneczne i kółka zainteresowań - 7.539,60 zł
- diety komisji – 20.150,52 zł
- zakup paczek, dofinansowanie zajęć wakacyjnych - 890,99 zł.

W 2018 roku Wójt Gminy Sulmierzyce wydał 18 zezwoleń na sprzedaż alkoholu:

- 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa,
- 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu od 4,5% do 18%,
- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%.

3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, przyjęty uchwałą Nr XXXIX/302/2014 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 27 stycznia 2014 r.

W 2018 roku wpłynęły trzy formularze „Niebieskiej Karty A” sporządzonej przez Komendę Powiatową Policji w Pajęcznie. Na wniosek Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego powołano trzy grupy robocze. Członkowie grup roboczych biorących udział w posiedzeniu wypełnili trzy formularze „Niebieskiej Karty C” oraz trzy formularze „Niebieskiej Karty D”.

Poza tym w 2018 roku zakończone zostało dwie procedury „Niebieskich Kart” wszczętych w latach poprzednich i bieżących. W stosunku do pozostałych jedna procedura nadal jest prowadzona.

Grupy robocze w 2018 roku spotkały się dziesięć razy. Poszczególne grupy robocze podjęły realizację planu pomocy, monitorują sytuację rodzin. Taką pomocą w 2018 roku objęto cztery rodziny. Osób dotkniętych przemocą w tych rodzinach było dziewięć, w tym 5 dzieci. Udzielono pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego. W stosunku do czterech sprawców podejrzanych o stosowanie przemocy udzielono pouczenia oraz skierowano na konsultacje do Poradni Życia Rodzinnego. Obsługę techniczną i organizacyjną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulmierzycach.

4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Sulmierzyce na lata 2015-2018, przyjęty został uchwałą Nr IV/22/2015 z dnia 14 stycznia 2015 r.

Gminny program jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Sulmierzyce, a kierunki działań są zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii. Program opiera się na inspirowaniu i współdziałaniu różnych podmiotów aktywnych w obszarze uzależnień. Cele programu to:

- odniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku;
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej;
- organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z udziałem grup rodzicielskich, promowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad;
- doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń, zwiększenie ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych;
- ułatwianie osobom uzależnionym i ich rodzinom korzystania z różnych form pomocy społecznej, wspieranie zatrudnienia socjalnego.

Ilość wydatkowanych środków na realizację programu w 2018 roku – 3.000 zł.

5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Sulmierzyce na lata 2014 – 2020 przyjęta uchwałą Nr XXXIX/304/2014 z dnia 27 stycznia 2014 r.

Cele Strategii to przede wszystkim minimalizowanie negatywnych zjawisk społecznych, a także integracja społeczna i zawodowa grup wykluczonych lub dyskryminowanych, stworzenie podstaw do opracowywania lokalnych programów i możliwości aplikowania do dysponentów środków finansowych.

Obowiązująca Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Sulmierzyce na lata 2014-2020 jest ukierunkowana na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami oświatowymi i służby zdrowia. Strategia jest w trakcie realizacji, obowiązuje do końca 2020 roku.

XX. Przedsiębiorcy

W 2018 roku wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) dokonało ogółem 21 przedsiębiorców. Przedmiot ich działalności to najczęściej usługi ogólnobudowlane, wykonywanie instalacji elektrycznych, wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych czy transport.

Z CEIDG wykreślono 11 przedsiębiorców, których przedmiotem działalności były m.in. docieplanie budynków, wykonywanie konstrukcji dachowych, wyrób choinek czy przetwórstwo owoców i warzyw.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. liczba przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Sulmierzyce wynosiła 164.

XXI. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy Gminy Sulmierzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie został przyjęty Uchwałą Nr XLII/257/2017 Rady Gminy Sulmierzyce w dniu 29 listopada 2017 r. Głównym celem współpracy było budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi. Dla realizacji tego celu zostały wyznaczone cele szczegółowe tj.:

- a) poprawa jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Sulmierzyce;
- b) integracja podmiotów realizujących zadania publiczne;
- c) prezentacja dorobku sektora i promowanie jego osiągnięć;
- d) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych.

W Programie zostały wyznaczone następujące priorytetowe zadania do wykonania w 2018 roku:

- wspieranie inicjatyw związanych z ochroną i promocją zdrowia;
- integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem;
- rozwój form pracy z rodziną, w tym opieki nad dziećmi i młodzieżą w ramach świetlic, kół zainteresowań;
- organizacja imprez okolicznościowych i kulturalnych związanych ze świętami narodowymi, promocją Gminy itp.;
- wspieranie inicjatyw na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego mieszkańców Gminy;
- wspieranie inicjatyw związanych z ekologią i ochroną środowiska;
- wspieranie i działanie na rzecz integracji i zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez m.in. szkolenia, warsztaty, treningi, seminaria;
- działania służące poprawie stanu fizycznego i psychicznego seniorów między innymi poprzez warsztaty, grupy wsparcia, działania profilaktyczne, usprawniające i rehabilitacyjne oraz organizację różnorodnych form wypoczynku;
- rozwój usług na rzecz seniorów oraz ich aktywności w środowisku lokalnym;
- diagnozowanie aktywnych potrzeb i problemów seniorów;

- wspieranie inicjatyw z zakresu rozwoju życia kulturalnego mieszkańców gminy;
- propagowanie tradycji gminnych;
- organizowanie wystaw, prezentacja dorobku artystycznego gminy;
- aktywizacja mieszkańców gminy w życiu społecznym;
- wspieranie inicjatyw w zakresie krajoznawstwa i twórczych działań na rzecz rozwoju turystyki, krajoznawstwa i przedsięwzięć kulturalnych;
- organizowanie różnych form aktywności w zakresie wychowania, edukacji i oświaty wśród dzieci i młodzieży,
- integracje społeczne mieszkańców poprzez rozwój kół zainteresowań.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizowana była w ramach otwartych konkursów ofert ogłaszanych Zarządzeniem Wójta Gminy Sulmierzyce. Powołana została również Komisja konkursowa, która oceniała złożone oferty pod względem formalnym i merytorycznym. Po pracach Komisji sporządzane były protokoły, które ostatecznie zatwierdzał Wójt Gminy, a następnie zostały zawarte umowy na realizację zadań publicznych. Zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi w ustawie, treść ogłoszeń konkursowych oraz wyniki zamieszczone były na stronie internetowej gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy. Przy procedurach przyznawania i rozliczania dotacji przedstawiciele organizacji mogli na bieżąco korzystać z pomocy pracowników.

W wyniku ogłoszonego w dniu 16 marca 2018 r. konkursu ofert, Gmina Sulmierzyce przekazała łącznie 36.000,00 zł na realizację następujących zadań publicznych w 2018 roku z zakresu:

1) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym

Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji	Kwota wykorzystana
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Pajęcznie, Koło Nr 2 w Sulmierzycach, 98-338 Sulmierzyce	Wspieranie i działanie na rzecz integracji oraz zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym seniorów	6.000,00 zł	6.000,00 zł

2) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej, kultury i sztuki. Zapewnienie mieszkańcom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży) aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Bogumiłowice

Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji	Kwota wykorzystana
Stowarzyszenie Niezniszczalni, Bogumiłowice 16, 98-338 Sulmierzyce	Zapewnienie mieszkańcom aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Bogumiłowice	6.000,00 zł	5.501,95 zł*

* kwota w wysokości 498,05 zł jako niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez ww. Stowarzyszenie na rachunek bankowy Gminy

- 3) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej, kultury i sztuki. Zapewnienie mieszkańcom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży) aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Chorzenice i Marcinów

Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji	Kwota wykorzystana
Stowarzyszenie Rozwojowa Wieś, Chorzenice 107, 98-338 Sulmierzyce	Rozwój działalności Stowarzyszenia oraz integracja mieszkańców w sołectwie Chorzenice i Marcinów	6.000,00 zł	6.000,00 zł

- 4) działalności na rzecz aktywizacji mieszkańców. Organizacja zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych dla dzieci i dorosłych w sołectwie Piekary

Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji	Kwota wykorzystana
Stowarzyszenie Nasze Piekary, Piekary 39, 98-338 Sulmierzyce	Organizacja zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych dla dzieci i dorosłych w sołectwie Piekary	6.000,00 zł	6.000,00 zł

- 5) działalności na rzecz aktywizacji mieszkańców sołectwa Wola Wydrzyna, organizacja zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych dla dzieci i dorosłych

Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji	Kwota wykorzystana
Stowarzyszenie Dobra Wola, Wola Wydrzyna 40a, 98-338 Sulmierzyce	Rozwój działalności Stowarzyszenia „Dobra Wola” oraz integracja mieszkańców Wola Wydrzyna	6.000,00 zł	6.000,00 zł

- 6) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Integracje społeczne mieszkańców poprzez rozwój kół zainteresowań – w zakresie motoryzacji

Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji	Kwota wykorzystana
Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji Zabytkowej i Turystyki Motocyklowej, Piekary 33, 98-338 Sulmierzyce	Integracje społeczne mieszkańców poprzez rozwój kół zainteresowań w zakresie motoryzacji	6.000,00 zł	6.000,00 zł

Zgodnie z zawartymi umowami, ww. realizatorzy poszczególnych zadań złożyli sprawozdania z ich wykonania oraz rozliczenia wykorzystania dotacji.

XXII. Współpraca z innymi organizacjami samorządowymi

Gmina Sulmierzyce należy do następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Działalność gminy Sulmierzyce w Związku Gmin Wiejskich RP w 2018 r. skupiła się głównie na kontynuacji naszych działań wyrażających zdecydowany sprzeciw wobec rządowego projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej, w zakresie zmiany w ustawie Prawo geologiczne i górnicze uderzające w finanse gmin poprzez nieuzasadnione ograniczenie środków finansowych z tytułu opłaty eksploatacyjnej. Ustawodawca nowym przepisem w postaci art. 141 ust. 1 i 3 zamierzał ograniczyć łączną roczną wysokość dochodów gminy z tytułu opłaty eksploatacyjnej do 500 zł na jednego mieszkańca. Należy podkreślić, że w chwili obecnej wysokość dochodów dla gmin z tytułu opłaty eksploatacyjnej w projekcie ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej pozostawiono na obowiązującym poziomie tj. 60%.

- Lokalna Grupa Działania Kraina Wielkiego Łuku Warty

Gmina Sulmierzyce jest jedną z osiemnastu gmin, które działają w Lokalnej Grupie Działania Krainy Wielkiego Łuku Warty. W 2018 roku w konkursach ogłaszanych przez LGD na realizację projektów grantowych udało się pozyskać następujące środki:

- 1) Gminna Bibliotek Publiczna w Sulmierzycach - 46 000,00 - zakup instrumentów dla orkiestry;
- 2) OSP Bogumiłowice – 47 000,00 zł – Budowa altany przy świetlicy i OSP w Bogumiłowicach
- 3) OSP Bogumiłowice – 47 000,00 zł – Budowa altany przy świetlicy w Woli Wydrzynej.

- Klaster OZE Energia Dla Regionu

Gmina Sulmierzyce wspólnie z gminami Rzaśnia, Kielczygłów, Szczerców i Spółką Rerpetum Energia zawarła porozumienie dotyczące powołania klastra energii o nazwie „Klaster OZE Energia Dla Regionu”.

Klaster energii służyć ma interesowi publicznemu poprzez:

- efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów energetycznych służących produkcji energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii;
- poprawę efektywności energetycznej, w tym również rozwoju efektywnych energetyczne systemów ciepłowniczych;
- realizację projektów służących rozwojowi inteligentnych sieci elektrycznych wraz z systemami magazynowania energii na obszarze jego działania;
- kierowania i wdrażania przedsięwzięć z zakresu elektro mobilności, w zakresie transportu zbiorowego i indywidualnego.

Granicami działania Klastra są granice administracyjne Gmin: Sulmierzyce, Rzaśnia, Kielczygłów i Szczerców.

Misją „Klastra Energii” jest wzajemne wspieranie się partnerów, członków klastra tj. przedsiębiorców, jednostek sfery badawczo rozwojowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz wszelkich innych instytucji (w tym instytucji otoczenia biznesu) ukierunkowane na stałą współpracę na rzecz rozwoju lokalnej efektywności energetycznej oraz rozwoju lokalnych zasobów odnawialnych źródeł energii opartych o transfer wiedzy, poprzez wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w energetyce oraz poprawę konkurencyjności podmiotów tworzących „Klastr Energii”, a także wykreowanie regionu jako otwartego na rozwój czystych technologii istotnie ograniczających obciążenia i skutki środowiskowe, generowane przez sektor energetyki tradycyjnej, co istotnie wpłynie na poprawę zdrowia i życia lokalnych mieszkańców.

XXIII. Realizacja uchwał Rady Gminy

Uchwały podjęte w 2018 roku – VII kadencja Rady Gminy

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1	XLIV/272/2018	04.01.2018	Uchwalenie WPF gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwalono WPF na lata 2018 – 2030.
2	XLIV/273/2019	04.01.2018	Uchwalenie budżetu gminy Sulmierzyce na 2018 rok	Uchwałę zrealizowano. Uchwalono budżet na 2018 r. – plan dochodów i wydatków uchwalany w formie uchwały budżetowej stanowiący podstawę gospodarki finansowej gminy. Gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową właśnie na podstawie uchwały budżetowej gminy. Budżet gminy jest rocznym planem: dochodów i wydatków, a także przychodów i rozchodów tej jednostki.
3	XLV/274/2018	29.01.2018	Uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sulmierzyce na 2018 rok	Program zrealizowano. Środki w wysokości 89.912,88 zł wydatkowane zgodnie z przyjętym planem finansowym.
4	XLV/275/2018	29.01.2018	Przyjęcia Regulaminu korzystania z placów zabaw oraz siłowni zewnętrznych zlokalizowanych na terenie gminy Sulmierzyce	Regulamin został zamieszczony przy placach zabaw oraz przy siłowniach zewnętrznych na terenie gminy Sulmierzyce celem zapoznania się użytkowników z zasadami korzystania z obiektów.
5	XLV/276/2018	29.01.2018	Dofinansowania doskonalenia zawodowego, ustalenia specjalności i form kształcenia oraz maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli w 2018 roku	Uchwała zrealizowana. Dofinansowanie przyznane zostało nauczycielom szkół i przedszkoli w gminie Sulmierzyce, na następujące specjalności i formy kształcenia: fizyka, logopedia, bibliotekoznawstwo i informacja naukowa, informatyka i technika, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, nauczanie informatyki w szkole, wychowanie do życia w rodzinie i doradztwo i poradnictwo zawodowe.
6	XLV/277/2018	29.01.2018	Zmieniająca uchwałę Nr XXIII/16/2009 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 26marca 2009 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Sulmierzyce	Uchwała powyższa weszła w życie 6 marca 2018r. i z tą datą zostały zmienione kwoty składników wynagrodzenia nauczycieli w gminie Sulmierzyce a mianowicie :dodatku motywacyjnego, dodatku z tytułu pełnienia obowiązków wychowawcy klasy i z tytułu funkcji opiekuna stażu.

7	XLV/278/2018	29.01.2018	Poparcia Rady Gminy w Sulmierzycach dla stanowiska Zarządu Związku Gmin Wiejskich RP w sprawie projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej	Rada Gminy poparła negatywne stanowisko Zarządu Związku Gmin Wiejskich RP w sprawie projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej. Uchwała została przekazana Marszałkowi Sejmu i Senatu, Parlamentarzystom województwa Łódzkiego, Prezesowi Rady Ministrów RP, Ministrowi Środowiska, Zarządowi ZGW RP.
8	XLV/279/2018	29.01.2018	Wyrażenie zgody na zbycie nieruchomości	Nieruchomość została sprzedana dnia 02.07.2018 r.
9	XLV/280/2018	29.01.2018	Zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych.	Projekt zrealizowany. Nadano drogom wewnętrznym w obrębie Leczyńska- Markowizna status dróg gminnych.
10	XLV/281/2018	29.01.2018	Zmiany uchwały w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu gminy Sulmierzyce na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i zakupu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy Sulmierzyce	Podpisano umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Ogłoszono nabór wniosków o udzielenie dotacji na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i zakupu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy Sulmierzyce – nabór skierowany do mieszkańców gminy Sulmierzyce.
11	XLV/282/2018	29.01.2018	Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
12	XLV/283/2018	29.01.2018	Zmiany w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana .Wprowadzono aktualizacje planów finansowych.
13	XLV/284/2018	29.01.2018	Udzielenia pomocy finansowej jednostce samorządu Terytorialnego.	Gmina Sulmierzyce zgodnie z podjętą uchwałą udzieli pomocy finansowej dla Gminy Lgota Wielka. Pomoc przeznaczona będzie na realizację zadania pn.” Budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej w m. Krzywance”.
14	XLV/285/2018	29.01.2018	Przyjęcia planów pracy Komisji Rady Gminy w Sulmierzycach na 2018 rok.	Przyjęto do realizacji plany pracy stałych Komisji Rady Gminy. W 2018 r. odbyło się 6 posiedzeń Komisji Rewizyjnej, 5 posiedzeń Komisji Oświaty, Zdrowia i Zaopatrzenia Ludności i 3 posiedzenia Komisji Budżetu, Finansów , Samorządowej I Rolnictwa.
15	XLV/286/2018	29.01.2018	Przyjęcie planu pracy Rady Gminy na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana. W 2018 r. odbyło się 12 sesji Rady Gminy.
16	XLVI/287/2018	09.02.2018	Zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych.
17	XLVI/288/2018	09.02.2018	Nabycia do zasobu mienia komunalnego gminy Sulmierzyce nieruchomości położonych w miejscowości Ostrołęka.	Nieruchomości zostały nabyte do zasobu mienia komunalnego Gminy Sulmierzyce (prawa użytkowania wieczystego nieruchomości) 02.03.2018 r.
18	XLVII/289/2018	28.02.2018	Zmiany uchwały Nr XL/238/2017 RG w Sulmierzycach z dnia 28 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do	Zmieniono załącznik graficzny. Uchwała z dnia 13.11.2019r. numer LVI/365/2018.

			sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu drogi gminnej Nr 109257 E położonej w obrębie geodezyjnym Dąbrowa oraz terenów usytuowanych w jej sąsiedztwie.	
19	XLVII/290/2018	28.02.2018	Zmiany uchwały Nr VI/27/2011 z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania Zespołu Interdyscyplinarnego.	Wprowadzono zmiany, wójt zarządzeniem z dnia 21.09.2018 r. zmienił skład Zespołu Interdyscyplinarnego.
20	XLVII/291/2018	28.02.2018	Podziału gminy Sulmierzyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym.	Dokonano podziału gminy Sulmierzyce na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.
21	XLVII/292/2018	28.02.2018	Udzielenia pomocy rzeczowej dla gminy Lututów.	Zgodnie z podjętą uchwałą zawarto umowę pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Gminą Lututów na pomoc rzeczową. Na podstawie w/w umowy przekazano nieodpłatnie Gminie Lututów autobus marki Autosan.
22	XLVII/293/2018	28.02.2018	Funduszu sołeckiego na 2019 rok.	Rada Gminy nie wyraziła zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Sulmierzyce środków stanowiących fundusz sołecki na 2019 rok.
23.	XLVII/294/2018	28.02.2018	Emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.	Obligacje zostały wyemitowane, ich wykup nastąpi do 2024 r., zgodnie z terminami określonymi w uchwale. Emisja obligacji na realizację zadań inwestycyjnych realizowanych na terenie Gminy Sulmierzyce.
24.	XLVII/295/2018	28.02.2018	Zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
25	XLVII/296/2018	28.02.2018	Zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych.
26	XLVIII/297/2018	28.03.2018	Zmiany uchwały Nr XLVII/372/2014 RG w Sulmierzycach z dnia 30 października 2014 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych zawierających azbest na terenie gminy Sulmierzyce.”	Zmiana uchwały miała na celu dodanie do inwentaryzacji nieruchomości położonych na terenie gminy Sulmierzyce nieujętych w uchwalonym programie w roku 2014, aby umożliwić mieszkańcom odbiór i unieszkodliwianie azbestu z nieruchomości. Z dodanych nieruchomości odebrano azbest.
27	XLVIII/298/2018	28.03.2018	Przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sulmierzyce na rok 2018”.	Uchwała obowiązująca do 31.12.2018 r. obejmująca m. in. wyłapanie i utrzymanie zwierząt w schronisku, opieka nad kotami wolno żyjącymi, sterylizacja i kastracja zwierząt

28	XLVIII/299/2018	28.03.2018	Przyjęcia Regulaminu korzystania z obiektu zaplecza sportowego w miejscowości Sulmierzyce.	Regulamin został zamieszczony w budynku zaplecza sportowego w Sulmierzycach celem zapoznania się użytkowników z zasadami korzystania z obiektu.
29	XLVIII/300/2018	28.03.2018	Podziału gminy Sulmierzyce na stałe obwody głosowania oraz ustalenia ich numerów, granic i siedzib obwodowych komisji wyborczych.	Dokonano podziału gminy Sulmierzyce na 5 obwodów głosowania, ustalono ich numery, granice oraz siedziby Obwodowych Komisji Wyborczych.
30	XLVIII/301/2018	28.03.2018	Zmiany uchwały w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.	Dokonano zmian w uchwale w sprawie emisji obligacji na realizację zadań inwestycyjnych realizowanych na terenie Gminy Sulmierzyce.
31	XLVIII/302/2018	28.03.2018	Zmiany uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018 - 2030,	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
32	XLVIII/303/2018	28.03.2018	Wprowadzenia zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
33	XLIX/304/2018	25.04.2018	Uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w sąsiedztwie cmentarza w obrębie geodezyjnym Dworszowice Pakoszowe.	Akt prawa miejscowego obowiązujący na terenie gminy Sulmierzyce.
34	XLIX/305/2018	25.04.2018	Dokonania zmiany w uchwale Nr XXXVII/228/2017 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębach geodezyjnych Bieliki, Bogumiłowice, Dąbrowa, Dąbrówka, Dworszowice Pakoszowe, Eligiów, Kodrań -Anielów, Kuźnica, Marcinów, Piekary, Sulmierzyce i Wola Wydrzyna.	Zmiana załącznika graficznego. Zakończona procedura, Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

35	XLIX/306/2018	25.04.2018	Upoważnienia Wójta Gminy Sulmierzyce do ustalenia wysokości opłat za korzystanie z siłowni wewnętrznej usytuowanej w budynku zaplecza sportowego w Sulmierzycach.	W związku z otrzymanym zawiadomieniem o wszczęciu postępowania, niniejsza uchwała utraciła moc w dniu 29 maja 2018 r. Jednocześnie biorąc pod uwagę zastrzeżenia organu nadzoru, w dniu 29 maja 2018 r. została podjęta nowa uchwała w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Sulmierzyce do ustalenia wysokości opłat za korzystanie z siłowni wewnętrznej usytuowanej w budynku zaplecza sportowego w Sulmierzycach.
36	XLIX/307/2018	25.04.2018	Przyjęcia Regulaminu korzystania z obiektu zaplecza sportowego w Dworszowicach Pakoszowych	Regulamin został zamieszczony w budynku zaplecza sportowego w Dworszowicach Pakoszowych celem zapoznania się użytkowników z zasadami korzystania z obiektu.
37	XLIX/308/2018	25.04.2018	Powołania doraźnej Komisji Statutowej	Powołano doraźną Komisję Statutową, której zadaniem było dostosowanie Statutu Gminy Sulmierzyce do obowiązujących przepisów prawa, zasad funkcjonowania, regulację kwestii nie ujętych w obowiązującym statucie. Nowy Statut przyjęto uchwałą Rady Gminy Nr LIV/348/2018 z dnia 7 września 2018 r.
38	XLIX/309/2018	25.04.2018	Zawarcia porozumienia międzygminnego w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Podpisano porozumienie międzygminne z Gminą Rzaśnia w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
39	XLIX/310/2018	25.04.2018	Ustalenia godzin bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki dzieci w wieku do lat 5 w przedszkolach i oddziale przedszkolnym prowadzonych przez Gminę Sulmierzyce	Uchwałę przyjęto do realizacji. Ustalono bezpłatne 9 godzinne nauczanie, wychowanie i opiekę w przedszkolach i oddziale przedszkolnym, dla których organem prowadzącym jest gmina Sulmierzyce.
40	XLIX/311/2018	25.04.2018	Zmiany uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018 - 2030	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
41	XLIX/312/2018	25.04.2018	Zmian w budżecie gminy na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
42	XLIX/313/2018	25.04.2018	Zmiany uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostce samorządu terytorialnego	Uchwałą zwiększono kwotę pomocy finansowej dla Gminy Lgota Wielka. Pomoc przeznaczona na realizację zadania pn. " Budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej oraz budowa odcinka sieci wodociągowej w m. Krzywanice".
43	L/314/2018	29.05.2018	Nadania imienia Szkole Podstawowej w Sulmierzycach	Nadano SP w Sulmierzycach imię Księcia Józefa Poniatowskiego.

44	L/315/2018	29.05.2018	Upoważnienia Wójta Gminy Sulmierzyce do ustalenia wysokości opłat za korzystanie z siłowni wewnętrznej usytuowanej w budynku zaplecza sportowego w Sulmierzycach.	W związku z podjętą uchwałą, w dniu 1 czerwca 2018 r. Zarządzeniem Nr 22/2018 Wójta Gminy Sulmierzyce został ustalony cennik za korzystanie z siłowni wewnętrznej usytuowanej w budynku zaplecza sportowego w Sulmierzycach.
45	L/316/2018	29.05.2018	Zmiany uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018 - 2030,	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
46	L/317/2018	29.05.2018	Wprowadzenia zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
47	LI/318/2018	14.06.2018	Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy Placu Kościuszki w Sulmierzycach	W trakcie procedury planistycznej.
48	LI/319/2018	14.06.2018	Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w siedmiu obrębach geodezyjnych: Eligiów, Bogumiłowice, Piekary, Dąbrowa, Sulmierzyce, Kodrań – Anielów, Chorzenice.	Podjęto uchwałę w sprawie przystąpienie do sporządzenia planu. Procedura w toku.
49.	LI/320/2018	14.06.2018	Zatwierdzenia sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Sulmierzycach za 2017 rok.	Zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe.
50.	LI/321/2018	14.06.2018	Zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Sulmierzycach za 2017 rok.	Zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe.
51.	LI/322/2018	14.06.2018	Zatwierdzenia sprawozdania finansowego gminy Sulmierzyce wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2017	Zatwierdzono sprawozdanie finansowe gminy Sulmierzyce wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2017.
52.	LI/323/2018	14.06.2018	Udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Sulmierzyce z wykonania budżetu gminy Sulmierzyce za 2017 rok.	Rada Gminy udzieliła absolutorium Wójtowi Gminy z tytułu wykonania budżetu gminy za 2017rok.

53	LI/324/2018	14.06.2018	Dopłat dla taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.	W celu zminimalizowania obciążeń cenami w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków podjęto uchwałę o dopłacie do 1m3 dostarczonej wody i do 1 m3 odprowadzonych ścieków dla wszystkich taryfowych grup odbiorców.
54	LI/325/2018	14.06.2018	Przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Sulmierzyce na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i zakupu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Sulmierzyce	Podpisano umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Ogłoszono nabór wniosków o udzielenie dotacji na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i zakupu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy Sulmierzyce – nabór skierowany do mieszkańców gminy Sulmierzyce.
55	LI/326/2018	14.06.2018	Zmiany uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018 - 2030,	Uchwała zrealizowana ,wprowadzono zmiany w WPF na lata 2018-2030.
56	LI/327/2018	14.06.2018	Wprowadzenia zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana ,wprowadzono aktualizacje planów finansowych.
57	LII/328/2018	17.07.2018	Emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.	Obligacje zostały wyemitowane, ich wykup nastąpi do 2024 r., zgodnie z terminami określonymi w uchwale. Emisja obligacji na realizację zadań inwestycyjnych realizowanych na terenie Gminy Sulmierzyce.
58	LII/329/2018	17.07.2018	Zmiany uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018 – 2030.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
59	LII/330/2018	17.07.2018	Wprowadzenia zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
60	LII/331/2018	17.07.2018	Udzielenia pomocy finansowej dla powiatu pajęczańskiego	Gmina Sulmierzyce zgodnie z podjętą uchwałą udzieli pomocy finansowej dla powiatu pajęczańskiego na realizację zadania pn. "Przebudowa istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej 1901E na odcinku Winek-Eligiów-Sulmierzyce.
61	LII/332/2018	17.07.2018	Udzielenia pomocy rzeczowej dla powiatu pajęczańskiego.	Gmina Sulmierzyce zgodnie z podjętą uchwałą udzieli pomocy rzeczowej dla Powiatu Pajęczańskiego polegającej na przekazaniu nieodpłatnym dokumentacji technicznej , na realizację zadania pn.: „Przebudowa istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej 1901E na odcinku Winek-Eligiów-Sulmierzyce”.
62	LII/333/2018	17.07.2018	Ustalenia wynagrodzenia dla wójta Gminy Sulmierzyce.	Uchwała obniżyła z dniem 1 lipca 2018 r. miesięczne wynagrodzenie Wójta gminy Sulmierzyce zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 15 maja 2018r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych tj. wynagrodzenie zasadnicze z kwoty 5.900,00 zł do 4.700,00 zł, dodatek specjalny z kwoty 3120,00 zł do kwoty 2640,00 zł.

63	LIII/334/2018	10.08.2018	Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w siedmiu obrębach geodezyjnych: Eligiów, Bogumiłowice, Piekary, Dąbrowa, Sulmierzyce, Kodrań – Anielów, Chorzenice.	W trakcie procedury planistycznej.
64	LIII/335/2018	10.08.2018	Określenia zasad i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze w szkołach, zespołach szkół i przedszkolach dla których gmina Sulmierzyce jest organem prowadzącym.	Zgodnie z art.42 ust.6 ustawy Karta Nauczyciela nauczycielom , którym powierzono kierownicze stanowiska obniżono tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć.
65	LIII/336/2018	10.08.2018	Określenia zasad usytuowania na terenie gminy Sulmierzyce miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	Określono zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Uchwała realizowana na bieżąco.
66	LIII/337/2018	10.08.2018	Ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Sulmierzyce	Ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Sulmierzyce. Uchwała realizowana na bieżąco.
67	LIII/338/2018	10.08.2018	Przyjęcia programu profilaktyki zdrowotnej dla gminy Sulmierzyce na 2018 rok pn. "Szczepienia ochronne przeciw grypie	Program skierowany do wszystkich mieszkańców gminy Sulmierzyce ze wskazaniem szczególnej grupy ryzyka o zaniżonej odporności immunologicznej (tj. dzieci w wieku 6-59 m .ż. oraz osoby starsze powyżej 50 r. ż.). W 2018 roku przebadano i zaszczepiono 240 osób (w tym 116 kobiet oraz 124 mężczyzn). Koszt całkowity 18 750 zł.
68	LIII/339/2018	10.08.2018	Zatwierdzenia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Sulmierzyce.	Zatwierdzono projekt Regulaminu, dostosowano treść aktu do obowiązujących przepisów prawnych. Przekazano do zaopiniowania organowi regulacyjnemu Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej GWWP w Poznaniu.
69	LIII/340/2018	10.08.2018	Zawarcia porozumienia międzygminnego w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę.	Podpisano porozumienie międzygminne z Gminą Strzelce Wielkie w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
70	LIII/341/2018	10.08.2018	Wyrażenia zgody na ustanowienie nieodpłatnej służebności przesyłu na rzecz PGE Dystrybucja S.A. i jej następców prawnych lub nabywców urządzeń na dz. o nr ewid. 1271, 1272/2, 1273/5 obręb Sulmierzyce.	Uchwała straciła moc w związku z podjęciem Uchwały nr IV/31/19 w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność gminy Sulmierzyce (dz. o nr ewid. 1271, 1272/2, 1273/5 obręb Sulmierzyce).

71	LIII/342/2018	10.08.2018	Wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Województwem Łódzkim dotyczącego powierzenia gminie Sulmierzyce przez Województwo Łódzkie zadania samorządu województwa z zakresu zarządzania drogami wojewódzkimi i przekazania dotacji celowej oraz upoważnienia Wójta gminy Sulmierzyce do zawarcia porozumienia.	Stronom tj. Województwu Łódzkiemu oraz Gminie Sulmierzyce nie udało się wypracować akceptowalnej dla obu stron treści porozumienia.
72	LIII/343/2018	10.08.2018	Przystąpienia gminy Sulmierzyce do „Klastra OZE Energia dla Regionu”	Podpisano porozumienie o ustanowieniu klastra odnawialnych źródeł energii. W jej skład wchodzi 5 gmin.
73	LIII/344/2018	10.08.2018	Zmiany uchwały w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu gminy Sulmierzyce na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i zakupu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy Sulmierzyce.	Podpisano umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Ogłoszono nabór wniosków o udzielenie dotacji na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i zakupu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy Sulmierzyce – nabór skierowany do mieszkańców gminy Sulmierzyce.
74	LIII/345/2018	10.08.2018	Zmiany uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018 – 2030.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
75	LIII/346/2018	10.08.2018	Wprowadzenia zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
76	LIV/347/2018	07.09.2018	Uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębach geodezyjnych: Bieliki, Bogumiłowice, Dąbrowa, Dąbrówka, Dworszowice Pakoszowe, Eligiów, Kodrań -Anielów, Kuźnica, Marcinów, Piekary, Sulmierzyce i Wola Wydrzyna.	Akt prawa miejscowego obowiązujący na obszarze objętym planem.
77	LIV/348/2018	07.09.2018	Statutu Gminy Sulmierzyce.	Uchwalono Statut Gminy Sulmierzyce. Uchwała ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Wojew. Łódzkiego z dnia 28 września 2018 r. poz.4934.
78	LIV/349/2018	07.09.2018	Zasad zgłaszania projektów uchwał w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej.	Określono szczegółowe zasady wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasady tworzenia komitetów uchwałodawczych, promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych.
79	LIV/350/2018	07.09.2018	Sprzedaży nieruchomości.	Sprzedaż nieruchomości w trakcie realizacji

80	LIV/351/208	07.09.2018	Zmiany uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018 – 2030.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
81	LIV/352/2018	07.09.2018	Zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
82	LIV/353/2018	07.09.2018	Zaciągnięcia pożyczki długoterminowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.	Zaciągniętą pożyczkę planuje się przeznaczyć na realizację zadania pn. ” Ekologiczne ciepło w gminie Sulmierzyce”.
83	LIV/354/2018	07.09.2018	Zmiany uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla powiatu pajęczańskiego.	Uchwałą zwiększono kwotę pomocy finansowej dla Powiatu Pajęczańskiego. Pomoc przeznaczona na realizację zadania pn.: „Przebudowa istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej 1901E na odcinku Winek-Eligiów-Sulmierzyce”.
84	LV/355/2018	05.10.2018	Szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych.	Ustalono zasady ponoszenia opłat za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.
85	LV/356/2018	05.10.2018	Uchylenia uchwały Nr VII/53/2007 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 29 czerwca 2007 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dla nauczycieli w Gminie Sulmierzyce.	Uchylono uchwałę.
86	LV/357/2018	05.10.2018	Regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Sulmierzyce	Uchwała jest realizacją propozycji zmian, które złożył Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Sulmierzycach i został dostosowany do zapisu art. 42 ust. 5c Karty Nauczyciela, który reguluje sposób ustalania wymiaru etatu nauczycielom realizującym w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć.
87	LV/358/2018	05.10.2018	Przyjęcia programu polityki zdrowotnej pn. „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Gminie Sulmierzyce.	Uchwała w trakcie realizacji. Program skierowany jest dla dzieci w wieku 13 lat (w latach 2018 – 2022 będą to dziewczęta oraz chłopcy z roczników od 2005 do 2009). Dziewięciowaletnia szczepionka, przeciw wirusowi brodawczaka, jest najnowszą szczepionką na rynku o najszerszym spektrum ochrony Koszt dwóch dawek szczepionki na jedną osobę wyniósł 868, 28 zł. W 2018 roku pierwszą dawkę szczepionki podano 35 dzieciom (19 dzieci z rocznika 2005 oraz 15 dzieci z rocznika 2006). Na realizację programu w 2018 roku przeznaczono kwotę w wysokości 15 434,90 zł.
88	LV/359/2018	05.10.2018	Ustanowienia sztandaru Gminy Sulmierzyce oraz zasad jego stosowania.	Ustanowiono sztandar gminy Sulmierzyce, określono zasady jego używania.

89	LV/360/2018	05.10.2018	Wyrażenia zgody na nieodpłatne oddanie w użytkownię na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym lokalu użytkowego usytuowanego w budynku Urzędu Gminy w Sulmierzycach.	Gmina Sulmierzyce jest na etapie uzgodnień z Orange Polska S.A. w zakresie oddania lokalu użytkowego w użytkowanie.
90	LV/361/2018	05.10.2018	Określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.	Ustalono stawki podatku od nieruchomości na 2019 rok. Uchwałę przyjęto do realizacji.
91	LV/362/2018	05.10.2018	Zmiany uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostce samorządu terytorialnego.	Dokonano zmian w uchwale z dnia 25 .04.2018 r. w sprawie pomocy finansowej dla Gminy Lgota Wielka. Zmiany wprowadzono również do wcześniej zawartej umowy pomiędzy Gminami.
92	LV/363/2018	05.10.2018	Zmiany uchwały w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.
93	LV/364/2018	05.10.2018	Zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
94	LVI/365/2018	13.11.2018	Uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu drogi gminnej Nr 109253E położonej w obrębie geodezyjnym Dąbrowa oraz terenów usytuowanych w jej sąsiedztwie.	Akt prawa miejscowego obowiązujący na obszarze objętym planem.
95	LVI/366/2018	13.11.2018	Przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Sulmierzyce na lata 2019-2021.	Przyjęto do realizacji.
96	LVI/367/2018	13.11.2018	Programu współpracy gminy Sulmierzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2019 rok.	Uchwała została podjęta w związku z wymogami art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który zobowiązuje radę gminy do uchwalenia rocznego programu współpracy do dnia 30 listopada. Konsultacje projektu rocznego Programu współpracy Gminy Sulmierzyce z organizacjami pozarządowymi odbyły się zgodnie z art. 5 ust. 5 powołanej wyżej ustawy w dniu 15 października 2018 r. w formie otwartego spotkania w Urzędzie Gminy w Sulmierzycach.
97	LVI/368/2018	13.11.2018	Obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego	Uchwałę przyjęto do realizacji.
98.	LVI/369/2018	13.11.2018	Zmiany uchwały w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do WPF i Przedsięwzięć.

99	LVI/370/2018	13.11.2018	Wprowadzenia zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała została zrealizowana. Wprowadzono zmiany do planu dochodów i wydatków budżetowych .
100	LVI/371/2018	13.11.2018	Uchwalenia regulaminu targowiska gminnego w Sulmierzycach „Mój Rynek”.	Uchwalono Regulamin targowiska gminnego w Sulmierzycach „Mój Rynek ”. Regulamin obowiązuje.
101	LVI/372/2018	13.11.2018	Pomników przyrody zlokalizowanych w gminie Sulmierzyce.	Akt prawa miejscowego.

Uchwały podjęte w 2018 roku - VIII kadencja Rady Gminy

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1	I/1/18	20.11.2018	Wyboru przewodniczącego Rady Gminy Sulmierzyce.	Dokonano wyboru przewodniczącego Rady Gminy.
2	I/2/18	20.11.2018	Ustalenia liczby wiceprzewodniczących Rady Gminy.	Rada Gminy ustaliła liczbę 2 wiceprzewodniczących.
3	I/3/18	20.11.2018	Wyboru wiceprzewodniczących Rady Gminy Sulmierzyce.	Dokonano wyboru wiceprzewodniczących Rady Gminy Sulmierzyce.
4	I/4/18	20.11.2018	Ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Sulmierzyce.	Ustalono wynagrodzenie Wójtowi gminy Sulmierzyce.
5	II/5/18	11.12.2018	Ustalenia nazw stałych Komisji Rady Gminy Sulmierzyce oraz określenia przedmiotu ich działania	Uchwała zrealizowana. Ustalono nazwy Komisji Stałych Rady Gminy oraz ustalono ich przedmiot działania.
6	II/6/18	11.12.2018	Ustalenia składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Sulmierzyce i wyboru jej przewodniczącego.	Uchwała zrealizowana. Ustalono skład osobowy Komisji rewizyjnej Rady Gminy Sulmierzyce i dokonano wyboru jej przewodniczącego
7	II/7/18	11.12.2018	Ustalenia składu osobowego Komisji Skarg , Wniosków i Petycji Rady Gminy Sulmierzyce i wyboru jej przewodniczącego	Uchwała zrealizowana. Ustalono skład osobowy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Sulmierzyce i dokonano wyboru jej przewodniczącego
8	II/8/18	11.12.2018	Ustalenia składu osobowego Stałych Komisji rady Gminy Sulmierzyce.	Uchwała zrealizowana. Ustalono skład osobowy Stałych Komisji Rady Gminy Sulmierzyce
9	II/9/18	11.12.2018	Ustalenia wysokości i zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnym Rady gminy Sulmierzyce.	Ustalono diety miesięczne radnym Rady Gminy oraz zasady ich wypłaty.
10	II/10/18	11.12.2018	Zmiany uchwały Nr LIII/339/2018 z dnia 10 sierpnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Sulmierzyce.	Wprowadzono zmiany do załącznika uchwały Nr LIII/339/2018 w sprawie zatwierdzenia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Sulmierzyce.
11	II/11/18	11.12.2018	Zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030.	Uchwała zrealizowana wprowadzono zmiany do WPF.
12	II/12/18	11.12.2018	Zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana ,wprowadzono aktualizacje planów finansowych.
13	II/13/18	11.12.2018	Zmiany uchwały w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.	Wprowadzono zmiany do uchwały Nr XLVII/294/2018 Rady Gminy z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.

14	II/14/18	11.12.2018	Zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia ich przebiegu.	Podjęto działania dotyczące zaliczenia dróg wewnętrznych w miejscowości Bieliki do kategorii dróg gminnych.
15	III/15/18	28.12.2018	Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębach geodezyjnych: Kuźnica, Eligiów.	Przyjęto do realizacji, uchwała w trakcie prac planistycznych.
16	III/16/18	28.12.2018	Podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	Uchwałę przyjęto do realizacji.
17	III/17/18	28.12.2018	Określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	Uchwałę przyjęto do realizacji.
18	III/18/18	28.12.2018	Ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”.	Uchwałę przyjęto do realizacji.
19	III/19/18	28.12.2018	Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sulmierzyce na lata 2019-2030.	Uchwałę przyjęto do realizacji.
20	III/20/18	28.12.2018	Uchwalenia budżetu gminy Sulmierzyce na 2019 rok.	Uchwałę przyjęto do realizacji.
21	III/21/18	28.12.2018	Zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sulmierzyce na lata 2018-2030.	Uchwała zrealizowana wprowadzono zmiany do WPF.
22	III/22/18	28.12.2018	Zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok.	Uchwała zrealizowana ,wprowadzono aktualizacje planów finansowych

XXIV. Podsumowanie

Wszelkie informacje na temat działalności prowadzonej przez gminę Sulmierzyce, jej organy i jednostki organizacyjne publikowane są na bieżąco:

- na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej - <http://sulmierzyce.biuletyn.net/>
- na stronie internetowej Urzędu Gminy w Sulmierzycach - <https://sulmierzyce.info/>
- na stronie na portalu społecznościowym Facebook – <https://www.facebook.com/sulmierzyceinfo/>
- w wydawanym biuletynie informacyjnym.

Raport o stanie gminy Sulmierzyce za rok 2018 opracowany został w oparciu o informacje przygotowane przez pracowników Urzędu Gminy w Sulmierzycach i jednostek organizacyjnych gminy, a także na podstawie materiałów będących w posiadaniu Urzędu Gminy w Sulmierzycach.

Sporządziła:

Anna Szydłowska

Paulina Telenga